

MAGYAR BANYÁSZLAP

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1934 JANUÁR 18.

NO. 3 SZÁM

EZT ÜZENIK DARNAY JÓZSEFNEK

Száznál több levél érkezett hozzánk, amelyekben a magyar bányászok elismeréssel adóznak Darnay Józsefnek és különböző kéréseket intéznek hozzá.

A leveleket összeolvastuk és összehasonlítottuk egymással és megállapítottuk, hogy Pálfalvy Dénes kérései magukban foglalják az összes kéréseket. Rajta kívül a Ferkó István levelét kell megemlítenünk, amit külön meg kell fontolni az idegen származású delegátusoknak.

Pálfalvy Dénes ezeket kéri a konvenció magyar delegátusaitól:

(1) Keressenek ismerkedést, tartsanak egy ismerkedési estélyt a Lewis ellenes delegátusok és "szervezkedjenek arra, hogy a cár uralmának végét vessenek.

(2) Vessenek véget a tisztviselők kinevezésének, csak választott tisztviselőket ismerjenek a U. M. W.-ban.

(3) A bányászok panaszait tegyék teljesen a pitt committee kezébe és ne küldhessenek egy bányászt hónapokig tartó kilincselésre egyik panszabizottságtól a másikhoz.

(4) Követeljenek és utasítsák a tisztikart, hogy ragaszkodjanak a hat órás munkához és öt dolláros általános napszámhoz.

(5) Rendeljük el, hogy az összes bányászok szerződése újra egyszerre járjon le, a keményszén bányászoké éppen úgy, mint a puhaszeneseké.

(6) Vágják le alaposan a tisztviselők fizetését és nyirbálják meg a hatalmukat.

FERKO ISTVÁN

megírja, hogy mikor a szerződés Rosedale-n az érvényben volt munkadíjat levágta és az emberek zuglódtak, megjelent ott három gentlemen a U. M. W. részéről.

Mr. Davis, Mr. Simmonds még csak félig szemtelenkedtek, de mikor Mr. Dalrymple szóhoz jutott, lehordta a bányászokat disznócsordának, vadkacsának s azzal fenyegette őket, hogyha nem dolgoznak, Fairmontról küldenek munkást, a Rosedale-i munkásokat pedig vissza küldik — Európába.

Odahasának a delegátusok, hogy ez a szemtelen idegen-gyűlölet és izgatás egyszer és mindenkorra szűnjék meg a U. M. W.-ban és küldjék el Lewis-t, Dalrymple-t, meg a többi hasonszörű gentlemeneket ők is — valahova.

* * *

Pálfalvy Dénes még arra kéri Darnay Józsefet, hogy lépjen érintkezésbe Tirio Ferencel, a Colliers, W. Va. lokál magyar delegátusával.

A magunk részéről azt ajánljuk, hogy először a magyarok keressenek érintkezést egymással, aztán tanácskozzanak a többi idegen származású bányász-szal és közös frontot csináljanak a U. M. W.-ben állandóvá lett becstelen idegen-ellenes áramlat ellen. Közös tiltakozzanak ellen, hogy a központból irányítják ezt a szellemet, amire az illinoisi meg a kelet pennsylvaniai helyzet a tanúság.

Mi a múlt héten megírtuk, hogy mik a mi tanácsaink s ísmét a két legfontosabb kötelességre hívjuk fel a delegátusok figyelmét.

Legyen egyforma munkabér MINDEN kerületben, ahogy azt Toplin ajánlotta.

Tegyék lehetővé, hogy a Progressívek és a keményszéneselek megálátatás nélkül vissza térhessenek a bányászok táborába, ha akarnak.

EZT HOZTA A SZERVEZET ?

Sztrájk-büntetéseket fognak le a bányásztól. — De a panszokat sztrájk nélkül soha el nem intézik. — A Nu Mine bányászai hátat akarnak fordítani a U. M. W.-nek

A Helvetia Coal Mining Co. bányászai decemberben két napot sztrájkoltak, mert panszokat hónapokon át sem meghallgatni, még kevésbé elintézni nem akarták.

Karácsonyra aztán megkapták a sztrájk jutalmát, mert minden bányásztól levontak két dollárt, illetve minden bányásznak a tartozását megtoldották két dollárral, mert hiszen készpénzt manapság alig kapnak a bányászok.

A szervezet vezetői úgy akarják akaratukat rákényszeríteni a bányászokra, hogy a sztrájk lehetőségére ellen szerződnek és erkölcsstelen szerződéseikben megadják a "büntetés" jogát a társaságnak, ha sztrájk lenne.

Elméltben ugyan nagyon szép, hogy a munkás panaszait elintézik sztrájk nélkül, de jól tudjuk, hogy ahol panszokodnak, ott ugyan járhatnak a sóhivatalba hónapokig, mert az arra ki-nevezett bizottságoknál meghallgatást sem találnak, amíg valahol véres sztrájk nincs.

Igy a bányász bele van haj-

szolva a sztrájkba, hiszen tudja mindenki, hogy ma a munkás-ember örül, ha dolgozhat, nem-hogy minden csekélység miatt ott hagyná a munkáját.

Viszont, ha sztrájkol, akkor azon még pénzt csinál a bányatársaság, mert a szervezet urai megadták a jogot, hogy a bányászt "büntessék."

Nu Mine szerencsétlen bányászai annyira el vannak keseredve, hogy a szervezetnek is hátat fordítani, akik a természetesen még nagyobb baj lenne.

Nem a szervezetnek kell hátat fordítani, bányászok, hanem azoknak a crookoknak, akik a bányászok nevében szerződnek, akik a szervezetet a kezükben tartják és akik addig bőszkodnak, amíg a szervezetekben a bányászok a saját akaratukat nem akarják keresztül vinni.

Nem kell kiválni, hanem ellenkezéleg, ott kell maradni a U. M. W. kebelében minden harcos bányásznak, mert másképp abba soha rend nem lesz.

Ujabb sztrájk az első kerületben

A United Anthracite Miners konvenciója egyhangulag elrendelte a sztrájkot. — A NRA Labor Boardja a sztrájkolók ellen. — A Labor Board késedelme és a code-on való hosszas tanácskozások idézték fel a sztrájkot. — A tömegpicketelésnek utját állják és a U. M. W. elrendelte a tagjainak a munkát. — Az új szervezet felelőtlen vezetői könnyelműen lobbantották lángra az elégedetlenség tüzeit a vidéken. — A bányatulajdonosok tiltó parancsot kérnek a bíróságtól a sztrájk ellen

Megint anarchia van az első kerületben.

Az új szervezet szombati konvencióján az elkeseredett, nagyrészt munkanélküli, nagyrészt black listára helyezett bányászokkal a felelőtlen "új vezérek" nem bírtak és a konvenció a sztrájkot egyhangulag kihívta.

Ez az egyhangú sztrájkba hívás nem azt jelenti, hogy az első kerület összes bányászai sztrájkot akarnak, sőt a munkások nagy többségének nincs köze sem a sztrájkhoz, sem az új szervezethez.

Mikor a régen levezített "vezérek" Maloney és Cappelini, a keményszénbányászok jogos elkeseredését felhasználták, hogy az új szervezetet megcsinálják, első sorban és főképpen a munkálatlan bányászok sorakoztak a kibontott zászló alá.

Nem mintha a dolgozó keményszéneseeknek nem lenne elég jogos kifogásuk, nem mintha azok nem utálnák a Lewis bandát és a kis cárok korrupt seregét, de közülük kevesen akarták a munkát azzal veszélyeztetni, hogy csatlakozzanak az új alakulathoz. Megmaradtak a United Mine Workers kebelében.

Mikor az új szervezet tíz hete az első sztrájkot kihívta, meg is irtuk, hogy nincs joga sem sztrájkot hívni, sem sztrájkba terrorizálni a munkában nem levő kisebbségnek egy más szervezethez tartozó többséget és azt a sztrájkot el is vesztették.

Megegyeztek ugyan a NRA labor boardjával, hogy visszamennek a munkába és a labor board megvizsgál minden panszát a vidéken, de a munkába állás nem sikerült minden bányásznak. Körülbelül ezer ember helyét betöltötték és így azok máig is munka nélkül maradtak.

A munkaadók azt állítják, hogy akiket a helyükre tettek, azok tagjai a United Mine Workersnak és így nem áll módjukban elküldeni őket, de a munkások — joggal — azt állítják, hogy az ezer ember black listán van és az ígéret megszegése volt, hogy azokat kitűrték a munkából.

Mint hogy a labor board először a vizsgálatot huzta-halasztotta s minthogy a vizsgálat megejtése óta nem hallottak felőlük semmit a bányászok, az elkeseredés újra kibombant. Most már fűtötte azt az ezer emberrel szemben elkövetett komisszár is. Az új szervezet vezetői tudták, hogy ezt a sztrájkot bajosan lehet megnyerni, hogy abban csak veszíthetnek és megpróbálták, hogy újabb várakozásra bírják a bányászokat. De ez a próbálkozás nem járt eredményel.

A munkálatlan, black listázott, az elkeserített tagság nem engedte őket a konvención szóhoz jutni, mint a gőzhenger, egy akarrattal és egyhangulag az azonnali sztrájkot elrendelte.

Közben Washingtonban tovább dilly-dallaltak a NRA-ban.

A labor board ugyan kimondta, hogy sürgősen fog intézkedni, de ezekben a kijelentésekben már egyáltalán nem bízik a munkásság, mert üres maraszt maradt idáig minden ilyen ígéret.

Azután kimondták szombaton, hogy a nemzeti újjáépítés ellen-sége mindenki, aki egy iparban a sztrájkot elrendeli, de a munkások ezzel sem törődtek. Részen nem törődtek vele, mert a melyik board ezt a farizeus-maszlagot kimondta, abban helyet foglal John L. Lewis és

Green, a két renegát bányász-vezér, részben nem törődtek vele, mert könnyű Washingtonban szónokolni.

Könnyű szónokolni azoknak, akik zsiros állásokban vannak a NRA-nál, vagy azoknak, akik tejből-vajból fürödnek a U. M. W. tíz-tizenötezer dolláros évi jövedelméből.

Sztrájk van tehát az első kerületben és nem lehet tudni, hogy a kétségbeesett és majdnem reménytelen küzdelem hol végződik.

A bányatársaságok a bírósághoz fordultak és előadták, hogy nekik szerződésük van a U. M. W.-sal, tiltsa hát el az új szervezetet a bírósághoz, hogy a munkába avatkozzék. Valószínűleg helyet is adnak ennek a kérésnek.

A helyi hatóságok bejelentették, hogy a tömeg-picketelést nem tűrik s különösen nem tűrik meg, hogy egyes bányáknál máshová való emberek vonuljanak fel tömegesen, hogy a dolgozni akaró embereket terrorizálják.

A United Mine Workers vezetősége természetesen elrendelte, hogy tagjai dolgozzanak.

Közben Washingtonban tovább mulatnak és például a keményszén code-ot még mindig nem tudták megcsinálni, még a héten is arról tárgyalnak.

Az a legszomorúbb a dologban, hogy az új sztrájkban új áldozatait lesznek s mert közben a liberális és radikális elem elfordul a United Mine Workerstől, hogy az új szervezethez csatlakozzék, a megmaradó konzervatív elem nem fog semmi ellentállást tanusítani a U. M. W.-ban Lewis és a kis basák ellen. Azok még erősebbek lesznek ezentul.

ÜZENET A KÓRHÁZ ÁGYÁRÓL

A bányászors az Indiana County Memorial Hospital ágyára fektetett engem is testvérek.

Sokan vagyunk itt, hiszen hat nap alatt, mióta itt vagyok tizenegy sérült bányással gyarapodtunk, akik közül kettőnek a dereka, ötnek a lába van eltörve, míg a többiek könnyebb sérüléseket szenvedtek.

A betegek legnagyobb része angol és szláv testvér és mutogatom nekik a Bányászlapot, meg a Magyar Bányásznaptárt és magyarázok nekik a NRA-ról, amiről ők sokkal kevesebbet tudnak, mint mi, mert nekik nincs ujságjuk.

Testvérek, az angol bányászlapot mindenáron meg kell csi-

nálnunk, mert a sorsunkon segíteni csak az tud igazán.

Hiába beszél ki néhol a tüdejét két-három magyar bányász a lokálban, ha a nagy többség nem ismeri a helyzetet, ahogy azt mi ismerjük, mert nincs harcos angol ujságjuk.

Arra kérek minden magyar testvért, hogy a Bányászlapunk

Nincs elég bánya

Corinna, W. Va. mellett két új bányát nyitnak márciusban, hogy a Pocahontas No. 3 és Pocahontas No. 6 szénből többet adhassanak piacra. Ugy lát-szik, hogy még nincs elég szén-bánya az országban.

nál siessen fizetni, mert azt irta a szerkesztő, hogy csak akkor adhatják ki a lapot, ha ezekben a hetekben több pénz folyik be a laphoz, mint máskor.

En most az ágyat nyomom és így a munkában nem tudok részt venni, de arra kérek mindenkit, akik nekem annak idején 25 centeket fizettek, hogyha tehettek, küldjenek januárban valamit az ujságra.

És fizessen mindenki, aki tud, hisz magunkért tesszük, hiszen nekünk lenne jó, ha lenne angol ujságunk és az angol bajtársak a mi nyomdokainkat követnék.

Bányásztestvéri szeretettel,
Sipos Gyula,
Homer City, Pa.

MI LESZ A BETHLEHEM BANYÁSZOKKAL

A Johnstown, vidéki Bethlehem bányák bányászait rávet-ték a szervezet vezetői és a kormány részéről Pittsburghba küldött munkásvezérek, hogy álljanak el a további sztrájkotól és próbálják meg panszaikat békés uton elintézni.

Bár a bányászoknak már keserű tapasztalataik vannak arra nézve, hogy mennyit lehet békés közvetítéssel elérni és hogy mennyi ideig tart, amíg egy-egy panaszt csak meg is vizsgálunk, mégis hajlandók voltak a békére. Mert ki vannak szegény emberek éhezve.

Éppen azért tudatták a társaság vezetőségével, hogy hajlandók egyelőre vissza menni a bányákba, de a Bethlehem bányák vezetőinek most kinyílt a csipájuk és szóba sem akarnak állni a bányásszal.

Azt állítják, hogy elegendő szénük van raktáron és csupán azért dolgoztattak, hogy legyen mit enni a bányásznak. A szénre nem volt szükségük, de nem bírták nézni, hogy kenyér nélkül legyenek a bányászok.

És — mondták tovább — úgy érzik, hogy a sztrájk ez alól az

atyai kötelesség alól felmentette őket, nincs tehát szükség a további munkára.

Az igazság az, hogy a Bethlehem Steel gyárai nem levegőt, hanem szénen használtak eddig is a fűtésre és nem volt abban semmi jótékonyág, hogy éhbér mellett, komisz bánásmód alatt, dolgoztattak valamennyit a bányákban.

A további igazság az, hogy a társaság máris vett szénen a szabad piacon és ha a bányákat nem veszik üzembe, akkor nagyobb szénvásárlásokat fognak eszközölni a jövőben.

A bányászoknak a kormány-nál kellene közbenjárni, hogy legyen gondja a Bethlehem Steel Companyra, amely így éhezheti és terrorizálja a munkását s ne adjanak közmunka rendelkezéseket a vállalatnak mindaddig, amíg nem tesz eleget a törvénynek és nem engedelmeskedik mindenben a NRA-nak.

Érdekes, hogy a U. M. W. nagyszű tisztviselői, akik mindig készek rá, hogy a bányászok küzdelmeit elnyomják, ilyen lépése nem tűnik vagy nem is akarnak gondolni.

ERRE VAN GONDJA JOHNSONNAK

"Az amerikai ipar veszett kutyái" megint egymás torkának rohantak.

Kicsi a piac arra, hogy mindenütt dolgozzanak, igyekeznek hát egymásnak a szájából venni ki a falatot és egymás alá vágják a szén árat. Ezt annál is inkább meglehetett, mert az utolsó hónapokban — tíz év óta először — egész szépen kerestek a szénen, amit bányásztak.

December 29-én Nyugat Pennsylvania bányabárai husz centtel levágták a szén árat, hogy a többi kerület előtt a rendelkezéseket elhalásszák. Nyomban követték a példát Közép Pennsylvániában és Észak West Virginiaiában.

Egy pár napon belül Illinois, Indiana és Ohio szintén benn voltak a versenyben és egyik többet vágott le a szén árából a másiknál.

Illinois és Indiana bányatársaságai külön is egymás torkába haraptak.

Indiana bányabárai harminc centtel olcsóbban adták a szénen az illinoisi piacnak, mint a saját államukban, hogy a tíz-tizenöt centes freight különbséget behozzák. Illinois hasonlóképpen járt el. Akármelyik államban jobban járt a vevő, ha a másik államból vette a szénen, mintha a saját államában akarta azt vásárolni.

A code megtiltja ugyanis a bányabároknak, hogy egymás ellen ugyanabban a kerületben a szénen olcsóbban kínálják, mint ahogy azt egységesen megszabják, de nem tiltja el egyes kerületeknek, hogy versenyezzenek egymással.

A józanabb bányabárok siettek Johnson generálishoz, hogy bepanaszolják a szén árának a le-szállítását, aki azonnal berendelte az egész ganget Washingtonba, hogy ezt a versenyt sürgősen megszüntesse.

De nem látszik fájni a generá-

lisnak, hogy mit fizetnek és mit nem fizetnek West Virginiaiában a bányásznak s hogy ott a code-ban megszabott minimum bérek-ből maximum fizetések lettek, mert a szervezet racketeere vezetőinek az ugy tetszett.

Ugy látszik, hogy a munkások hiába panszokodnak, azt hónapok alatt sem tudják elintézni, száz boardhoz, Ponciustól Pilátushoz küldözik őket, de ha a báró urak profitja van veszélyben, azonnal izgatottan siet a védelmükre a NRA és a generális.

MEGINT PERT VESZTETTEK A PROGRESSÍVEK

A Progressive bányászok megint pert vesztek.

Judge Lindley, a danyillei szövetségi bíróság bíróját elutasította a progressívek tiltó parancsért való kérését, azzal az indoklással, hogy a NRA védelmében csak az igazságügyminiszterium indíthat törvényes eljárást.

A Progressívek Danvilleben azt kérték, hogy tiltó parancsot adjanak ki a west frankforti bányára ellen, amely csak U. M. W. tagoknak ad munkát, míg a NRA előírja, hogy a bányászok és általában a munkások ahhoz a szervezethez tartozhatnak, amelyikhez akarnak.

A szövetségi bíró megegyezett a perorai bírósággal, ahol szintén ilyen értelemben döntöttek.

A bíróság szerint a törvény megszegésének az üldözése az ügyesség, tehát az igazságügy-miniszterium hatáskörébe tartozik.

Az illinoisi bányász-vitában különben most folytat kihallgatásokat a NRA kerületi labor boardja s a napokban esedékes a döntése.

Nálunk mégis jobb

Sok-sok panasz, sok jogos panasz jelenik meg ebben az újságban hétről-hétre, évről-évre, mert semmi nincs jól úgy, ahogy van s mindent jobban lehetne és kellene csinálni.

Panaszkodunk a jelenlegi rendszerre, panaszkodunk a rendszerben kormányozó osztályra, magára a kormányra és úgy érezzük, hogy a demokracia sem adta meg az ország polgárságának a szabadságot. Mert a politikai demokraciát a gazdasági plutokracia agyonnyomta.

Mikor az új haza ellen ezer kifogást tudunk és tartunk szükségünk emelni, mikor mindent kifogásolunk és javításra ítélünk, úgy tűnik fel, mintha semmi nem lenne jó, semmi nem lenne szép ebben a hazában.

Mintha vissza kellene térnünk az elhagyott európai államokba, mintha hálátlanul nem értenék meg a külföldiséget, az elhagyott államok és az új haza közt.

Nem úgy van.

Vannak idők és vannak esetek, mikor hálátelt szívvel érezzük a külföldiséget és a kritika, a jajszó, a kiahálás, az ígatás nem azért van, mert szándékosan hibákat akarunk találni, hanem azért, mert szeretjük az új hazát és azt javítani akarjuk. Áll ez minden bevándorolt polgárra.

Most abból az alkalomból tartjuk szükségesnek és érdemesnek azt ismételni, mert a mult héten alkalmat adtak rá, hogy büszkék lehessünk az Új Hazára.

Hogy büszkék lehessünk arra az országra, arra a nemzetre, amely kapuit Goldman Emma előtt, a hírhedt anarchista vezér előtt kinyitja.

Goldman Emma évtizedeken át sok borsót tört a kormány és az uralkodó osztály orra alá ebben az országban.

Mikor a chicagói Haymarket zavargás vérel öntözte az ország második legnagyobb városát, mikor a hírhedt Homestead-i sztrájk vérfürdőjében megfogott az acéltüst, Goldman Emma réme volt a "társadalomnak" és a kormánynak.

Békésebb időkben sem ült nyugton, ízgatott állandóan, keresztül-kasul utazta az országot, hogy az anarchiát hirdesse.

Az orosz zsidó lány magával hozta mindazt az elkeseredést, amit a cár véres uralma alatt az ottani zsidóság összegyűjtötte a szívében és itt látnia kellett, hogy az akkoriban kifejldött "felső négyházak" itt még jobban kizsákmányolják a proletárt, mint az orosz földön.

A briliáns okos nő serdülő korában kezdte az anarchizmust hirdetni, aminek a tanítását ma, öreg korában is folytatja és küzdő társával, Berkmannal réme volt egy időben az országnak.

Minthogy azonban a törvényeket itt a legtöbbször megtartották s minthogy a két anarchista vezér korán nagy névre tett szert, a kormány nem tudta őket elnémitani és elnyomni.

Időnként betette mindkettőt a börtönbe, időnként kitoloncolták őket egy-egy városból, de nem tudtak tőlük egész a háborúig szabadulni.

A háboru aztán megadta a szabad kezét annak az osztálynak, amelynek a szemében az "usztók" mindig szálkák voltak.

Quick Relief from Eye Strain

When your Eyes become strained from over-use, or irritated by exposure to Sun, Wind or Dust, apply a few drops of Murine. It Rests, Refreshes, Soothes. Murine has been safely used for many years. Cleanse your Eyes daily with

MURINE
FOR YOUR EYES
CHICAGO, U. S. A.

Az osztály elleni ízgatást könnyen haza elleni ízgatásnak lehetett a háboru sovínisza lázában deklarálni, a két anarchistát mégegyszer elítélték és mikor a börtönből kijöttek, deportálták mindkettőt.

Igaz, hogy Emma Goldman a kommunizmust sem birta, igaz, hogy az orosz rémuralom basáskodását sem tudta a szabad anarchizmus apostola elviselni és összekülönbözött a Sovjettal, de ez megváltoztatni nem tudta. Ma is ugyanolyan anarchista, mint akkor volt, mikor kitoloncolták ebből az országból.

És az amerikai kormány, az amerikai társadalmi és gazdasági rend ősi ellensége most egyszerre kopogtatni kezdett az ajtón és bebocsátást kért magának a liberalizmus nevében.

Bebocsátást oda, ahol mindig ízgatott, ahol a neve gyűlölt volt, ahol ismételtlen a börtönbe dobták, hogy védelmezzék ellene a társadalmat, ahonnan végül kitoloncolták, mert tovább nem tudta az uralkodó osztály a jelenlétét elviselni.

És ez az ország, ez a minden hibájában, minden félszégében, minden korrupciójában, minden bűnében is liberális ország — megnyitotta a kaput, hogy Emma Goldman ismét meg jelenhessen közöttünk.

E sorok írójának szerencséje volt Emma Goldmant a vádlottak padján látni, mikor utoljára — nemzet elleni ízgatás vádjára alatt — elítélték. Elképzelhetetlen fölényrel, az intelligencia, a tudás és hit fölényével mosolygott le a bírálókra, akik egy üvöltő ország (legalább az ország sajtója üvölt) nevében éppen a keresztre készültek feszíteni a nagyasszonyt.

Nem Goldman és nem Berkman védekeztek a tárgyaláson, hanem az a társadalmi rend, amely a börtönt követelte a számkura és a bíró, aki Pilátus módjára a kezeit mosta, míg az ügyész halált kívánt az üldözötték fejére, több ízben kénytelen volt figyelmeztetni Goldmanékat, hogy ők nem vádlók, hanem vádlottak.

E sorok írója akkor sem értett győzelmet, ma sem ért győzelmet Goldmanékkal.

De kénytelen volt néma és nagy tisztelettel nézni arra a nagy hitre, arra az igaz meggyőződésre és arra a fölényes intelligenciára, amely szembe mert nézni száztiz millió ember hatalmával s különösen szembe mert szállni azzal a hatalommal a háborús usztítás véres és ijesztő korszakában.

Ezt a meggyőződést, ezt a hitet tisztelni kell annak is, aki más hiten van és mert az Egyesült Államok lakosságának 99.99 százaléka más hiten van, önmagát tisztelte meg az Egyesült Államok, mikor ellenfelének kaput nyitott, mikor a meggyőződés előtt meghajolt és a hajdani "börtön-tölteléknek" a látogatási engedélyt megadta.

Európa apró diktátorai, hatalmi téholyba esett és abban dübörgő cézárjai tanulhatnának ettől az országtól és megérthetnék, hogy mért nem kell itt a tegnap urainak éjjelenként az életért rettegni.

Nálunk hát mégis jobb, ezer-szer jobb, mint azokban az európai országokban, amelyekben — talán az egy Angliát kivéve — a liberalizmusnak még erre az általunk nem elégségesnek tartott magaslatára is csak soká, talán soha nem tudnak majd emelkedni.

CHEST COLDS

Rub on Musterole. Used by millions for 25 years. NOT just a salve, but a "counter-irritant." All druggists. Three strengths.

MUSTEROLE
BETTER THAN A MUSTARD PLASTER
MADE IN U.S.A.

Egy tudatlan ember tudományos előadása

ELŐADJA: GONDOS SÁNDOR

Három hét előtt meghívó levél érkezett címemre, amely a következőket mondotta egyszerű szavakkal:

— Jöjjön le ide közénk mához harmadik vasárnapra, földi és magyarázza meg nekünk, hogy mi a csoda történhetett azzal a dollárral, hogy annyi mindenfelét beszélnek felőle. De úgy mondja majd el a dolgot, hogy itt javarészt hidegkuti és tőkési falunkbeli emberek laknak, akiket annak idején román dászkál tanított a betűvetésre. Olyan ember, aki maga se tudott sokat. Így hát testvér, maga úgy beszéljen, hogy azok is megértsek, akiknek csak öreg betűre áll a kezük.

Mivel Hidegkut, Tőkés és szomszédsága szívemhez nőtt faluk, nagyon nekifeküdtem annak, hogy jól beszéljek a dollár felől és erős buzgalmamban elolvastam mindent, amit mostanság a dollár felől írtak. Hamarosan rájöttem eközben arra, hogy hej bizony: tanultam én sokat, de annyit koránse, amennyivel ezt a dollár kérdést teljesen megérthetném. Majdcsak hat-ötör vagyok hozzá és jobb, ha előre megmondom, hogy tudatlan emberé lesz a tudományos előadás.

Kezdjük ott, hogy valami baj csakugyan kell legyen a dollár körül, mert igen sokat beszélnek és innak felőle. A pénz pedig olyan, legyen akár márka, akár pengő, akár dollár, mint a szép asszony. Amig csak bámulják szépségét, addig tisztességes. De mihielyst beszélni, pletykázni kezdenek felőle. akkor már csorba a becsülete. Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja. Ha szép asszony felől azt mondják, hogy itt vagy úgy, hogy kutya van a kertben, a szomszéd többet mondhatna felőle, ha beszédes kedvében volna, akkor már baj van a kréta körül. És mikor a dollár felől ered a szó, mikor azt kérdik láttára, hogy megére vajjon egyszerű, de becsületes száz centet? Akkor már beleesett a tormaiba a féreg.

De lássuk csak közelebről azt a ma nehéz betegnek mondott dollárt? Vizsgáljuk akkor is elsőnek a régimódi dollárt, amire körülbelül ez volt apró betűkkel nyomtatva:

— Ezt a papírdollárt bármely szövetségileg engedélyezett bank vagy az állampénztár bármikor és azonnal beváltja törvényes ércpénzre annak, aki e célból bemutatja.

Ahhoz, hogy mit jelent ez a mondas, először azt kell tudnunk, hogy mi az a törvényes ércpénz? Az amerikai szövetségi törvény szerint törvényes ércpénz egyedül az a dollár volt, amit aranyból vertek. Az ezüstpénz nem volt csak váltópénz. Az ezüstnek nem volt több becsülete a papírnál, vagy a nickelnél, vagy a bronzból vert pennynél. Ha valaki csomagot kapott az óházából és aztán vámot kellett fizetnie, az amerikai vámhivatal a vámot csak aranyban fogadta el. Tudta ezt az amerikai pénz felől az egész világ. Ezért történt az, hogyha például valamelyik amerikai vasutnak pénzre volt szüksége és kölcsönt kért Londonban, akkor a záloglevelekre, az úgynevezett bondokra rá kellett nyomtatni, hogy visszafizetéskor, meg az évi kamat fejében aranyból vert dollárokkal fizet majd a kölcsönt kérő vasut.

Ha tehát az amerikai papírdollárosokra az volt nyomtatva, hogy azokat törvényes ércpénzben váltják be, akkor ez azt jelentette, hogy bármikor kéri valaki, aranypénzt ad azokért cserébe a gazdag, a nagy, a hatalmas Amerika.

A régi időkben így volt ez az egész föld kerekén vagy majd csak minden országban, de a

világháboru után megváltozott a rend. Kezdte Németország, mikor azt mondta:

— A mai naptól fogva a papír csak papír és én nem adok többé érte aranyat cserébe.

Mi lett ennek a következménye? Az lett, hogy a német papírpénz, a márka egyre kevesebbet ért aranyban. Persze ez jó volt a németeknek, mert mikor erre adták fejüket, már igen sok pénzzel tartoztak a külföldnek. Ezt a rengeteg adósságot azután úgy fizették ki, hogy nekieresztették azt a gépet, amelyik a német papírpénzt csinálta és ontottak belőle szakadatlanul papírmárkákat. És amikor jött az angol hitelező a kérés szóval:

— Ehol lá ez a záloglevél, ez a bond, ami lejárt, tessék ezt beváltani...

Akkor a német sógor vigyorgva felelt:

— Ide vele, itt van érte a kellő mennyiségű papírpénz.

Az a papírpénz persze a németeknek csak annyiba került, amennyit a papiros ért és így nagyon olcsó áron szabadultak meg az adósságaiktól.

De hát nemcsak a németnek van esze. A jó példa láttára az orosz is így tett, az osztrák is így tett, a magyar is így tett, az olasz is így tett, a francia is így tett és végül az angol se húzódott tőle, hogy ilyen uton könnyítsen gondjain.

Csak éppen a büszke amerikai ült kakas módjára a maga szemétdombján és kukorékolta görögösen a világ felé a maga mondkáját:

— Én nem vagyok olyan, mint a többi. Én különb vagyok. Én most is arannyal váltom be a magam papírdollárjait.

Herbert Hoover volt akkor az elnök, aki mereven hirdette:

— Az Egyesült Államok nem tehet le arról, hogy arannyal fizessen.

Kinek a kedvéért tette ezt Hoover? Bizony nem a magunkfajta szegényekért, hanem azokért a dusszagdag bankároknak, akiknek élén J. P. Morgan és társai állanak. Ezek a bankárok voltak azok, akik Londonból és Párisból pénzt hoztak Amerikába azzal az ígérettel, hogy a kölcsönöket Amerika annak idején majd arannyal fizeti vissza.

Mikor Hoover megbukott, akkor a külföldi, főleg a francia tőke szörnyen megijedt, hogy vége a jó világnak. Hátha Amerikának is eszébe jutna az, hogy ne fizessen arannyal? És mikor Rooseveltt átvette az elnöki hatalmat, akkor még jobban megijedtek Párisban és Londonban, összeszedték hamarosan a kezük ügyébe eső temérdek dollárt, ami volt bőven, mert hiszen az amerikai turisták egyedül is évente nyolcszáz milliót vittek belőle Európába és követelni kezdték:

— Nosza ti, hires amerikaiak, itt a papírdollárotok, adjatok érte most nekünk aranyat.

Amire Rooseveltt, aki nem esett a feje lágyára, azt mondta röviden:

— Gubicsot nektek, nem aranyat! Egyelőre eltíltom az arany kivitelét Amerikából.

De másat is mondott Rooseveltt. Azt mondta, hogy a törvény szerint egy uncia arany ugyan csupán 20 dollárt ér, de ha az államnak 20 dollár értékű aranya van, akkor annak ellenében ötven dollár ára papiros bankót nyomathat és bocsáthat ki.

Hát ez az, amit a Roosevelt kormány most próbálgat. Minden igaz aranyból való dollár ellenében két és fél dollár papírpénzt próbál kibocsátani, hogy "a dollárból, ami nincs" olyan

Osztalékot fizetnek

A National Steel Corporation osztalékot fizet, mert profittal dolgozik.

Nem is kis osztalékot kapnak a részvényesek, mert azt tavaly júniusban az addig fizetett osztaléknak a duplájára emelték.

A National Steel Corporation az a bizonyos weirtoni cég, amely harcban áll a NRA-val, harcban áll a kormánnyal és harcban áll a munkással.

Ez az a társaság, amelynek az elnöke az a bizonyos Mr. Weir olyan utasítást adott a gangsterjeinek, hogy "le kell lőni egy párat..." és akkor béke lesz a gyáránál.

Ez az a társaság, amely a kom. pánia junit ráerőszakolta a munkásra, amelynek az elnökét Washingtonba idézték, ahova ő eldől nem ment el: ez az a társaság, amely a frontharcosa

az acélféjedelmek csapatának.

Weirton munkásai bizonyára örömmel, meglelégedéssel és boldogsággal értesülnek róla, hogy a társaság — hála Istennek — megint tud dupla osztalékot fizetni, mert a NRA ugyan nem hozta el a munkások jobb sorsát idáig, de azt már lehetővé tette a tőkeeknek, a gyárosoknak, a bányabároknak, hogy a szabad versenyt eltöröljék és az árat emeljék.

Ha igazság, ha emberség, ha megértés, ha intelligencia lenne ebben az országban, akkor itt osztalék mindaddig nem lenne különösen dupla osztalékra nem mernének gondolni, amíg nincsen telen, nélkülöző ember van és amíg a munkások olyan alacsony életszínvonalra szorultak, amilyent ötven éve sem ismertek már ennél a nemzetnél.

se érdemes. Nem arról van mostanság voltaképpen szó, hogy mennyit ér a dollár, tizenhat magyar pengőt vagy harminckét magyar pengőt, hanem arról, hogy kinek legyen dollárja? Maga a dollár nem egyéb, csak olyan jelzőkészülék, mint például a zászló. Mikor a hegyeshalmi állomásra befut Bécsből a vonat, a hazatérő amerikai magyart meglátja az épületre kitűzött piros-fehér-zöld lobogót és boldogan sóhajt fel:

— Itt kezdődik Magyarország! Ami ezután jön, az már a mienk.

A zsebünkben levő dollár is csak azt mutatja, hogy kié a nemzeti vagyon? És mivel a Morganok zsebében van a legtöbb belőle, a mienkben pedig csak mutatóba akad egy vagy kettő, világos, hogy ez a nagy, hatalmas ország, ez a szép Amerika nem a mienk, hanem azoké, akiknek még ma is sok a dollárhercehurca, ami mostanság tudományosság pojáraruhatját öltve táncol a dollár körül, szóra

remtette a jóságos Isten ezt a és dolgozni — akar.

HA
ÖNNEK

**Levélpapírra, Borítékra,
Névjegyre, Üzleti Nyom-
tatványra**

**HA EGYLETÉNEK
Alapszabály könyvekre,
Meghívóra, Belépti je-
gyekre, Plakátokra vagy
Nyugta-könyvekre van
szüksége forduljon hoz-
zánk bizalommal**

**Ujságot, Könyvet, Nyom-
tatványt soha ne rendel-
jen, amíg tőlünk nem kér
árajánlatot.**

**OLCSÓN, IZLÉSESEN
GYORSAN, PONTOSAN
készít és szállít min-
denféle
NYOMTATVÁNYT
az ország bármely részébe**

LAPUNK NYOMDÁJA

A ROMÁN GYLKOSSÁGTÓL AZ AMERIKAI MAGYARSÁGIIG

A romániai politikai gyilkosságok látszólag semmi köze nincs az amerikai magyarsághoz, de akik a gyilkosságok okait keresik, azok egész bátran gondolhatnak ehhez az alkalomból az amerikai magyarság helyzetére.

Mert a román gyilkos annak a nacionalizmusnak a szolgálatában követte el a gyilkosságot, amely átömlik az egész világon és aminek az Atlanti Óceán nem állhat az útjába. Amely tehát elérkezik, sőt elérkezett már hozzánk is.

A nacionalizmus, (magyar fordításban nem lehet meghatározni szabatosan az értelmét) nem egyforma alakban jelentkezik egy-egy államban, de mindenütt megnyilatkozik bizonyos formában.

A legborzasztóbb és végzős formája természetesen a háború, amely a nemzetiség szolgálatában oda rendeli az egyéneket az ágyuk torkába és azért szükséges, hogy háború előtt vagy alatt ezt az érzést a propaganda hazug eszközeivel felkorbácsolják a népekben.

Mikor a háborút a fegyverek és az államférfiak befejezik, a tulfejlesztett nacionalizmust nem lehet kiölni az emberi szívekből és a világháború óta soha nem volt egészen józan egyetlen nemzet sem.

Angliában a háború után a kaisert akarták felkötni, mintha abból kenyeret ehetett volna az angol proletár, az Egyesült Államokban a Ku Klux Klan lápvirága hajtott ki a véres mocsárból.

Lassan azonban ezek a mesterházas hevitett indulatok lehűltek volna, ha meg lehetett volna a győzelem mámorába esett nemzeteket fékezni s ha a békeszerződés tényleg megszüntette volna a háborút a népek közt.

Mínt hogy ez nem történt meg, minthogy a versaillesi béke óta gyilkosabb háború, gazdasági háború folyik a világon s minthogy a győztes nemzetek a tisztességes élet reményességét is örökre el akarják venni a legázolt nemzetektől, a nacionalizmus méregfoga nem lett kihuzva.

Németországban a Hitlerizmus tébolyát küldte rá ez a betegség az országra. Ausztriában a polgárság farkasszemet néz egymással. Magyarországon a véres mult előzőtt kísértetei naponta beszuhanak az egyetemi termekbe. Romániában ugyanaz az indulat golyóit röpitett a miniszterelnök szívébe.

Nálunk, az Egyesült Államokban, a Ku Klux Klan összeomlása után a nacionalizmus meglett fékezve és mert a háborút követő prosperitás éveiben jutott mindenkinek kenyér az országban, azt remélhettük, hogy a polgárok békét hagynak minden más polgárnak.

Ma már tudjuk, hogy milyen keservesen csalódtunk.

A depressió a kenyeret kisebbre vágta s nem jut mindenkinek elegendő belőle.

Természetes hát, hogy osztozkodni kell rajta és az osztozás éppen olyan természetesen a nacionalizmus lobogó lángját egyre erősebben kiváltja belőlünk.

Ezt lehet sajnálnunk, ezt el lehet itélnünk, ezt lehet igazságtalannak tartanunk, de meg kell értenünk és ha megértjük, akkor talán küzdeni is fogunk ellene azokkal az eszközökkel, amelyeket ez az ország megadott a számunkra.

A nacionalizmus mindig a többség erejének az érvényesítése a kisebbséggel szemben és természetes, hogy elsősorban a bevándoroltak fogják megérezni a nyomását.

Nem biztos, nem is valószínű, hogy a rend és tisztesség gátját nálunk is át fogja ez a hullám

szakítani még egyszer, ahogy azt megtette a Ku Klux időkben, de nap-nap után láthatjuk, hogy arról borzasztóbb erővel nyilatkozik meg intézményes alakban.

Ebben a lapban többször, sokszor írtunk ezekről a dolgokról és bár az ismétlés bűnébe kell esnünk ezután is, nem figyelmeztethetjük olvasónkat eléggé, hogy ez a veszedelem rajtunk van, mert csak így lehet a polgárságot rábírnunk, hogy védekezni próbáljon.

A nacionalizmus legelső áldozatai természetesen azok a bevándoroltak lesznek, sőt már ma is azok, akiknek nincs polgárpapírjuk.

A szövetség pénzén kezdett munkáknál néhol csak polgároknak, de mindenütt csak azoknak adnak munkát, akiknek van legalább első papírjuk.

És mert egyébként eddig a welfare segélyt nem vonták meg a papírokkal nem rendelkező egyénektől sem, nem is emelhetjük jogos panaszt az ellen.

Végre minden család első sorban a saját tagjait mentesíti az éhségtől és a nyomortól és csak azután nyújtja ki segítő kezeit másoknak.

Minthogy ez az ország megadta az alkalmat minden ide érkező bevándoroltnak, hogy polgára legyen a hazának, nem panaszkodhatjuk fel túlságosan, ha most különbséget tesznek a polgárok javára.

És bár a welfare kenyeret még egyformára szabják minden család számára, ne kételkedjék senki

ki abban, hogy előbb-utóbb ott is mutatkozni fog a különbség.

Ezek azok a helyek, ahol ma is érezzük, hogy a nacionalizmus — az érthető és menthető nacionalizmus — belevág a kenyérünkbe. Ugyanaz a nacionalizmus, amely Romániában gyilkosságot nyilvánítt.

De minden vonalon fenyegető jelek mutatkoznak, hogy itt nem fognak megállni és hogy ezt a megkülönböztetést a polgárosodott bevándoroltak is meg fogják érezni.

A szociális reformok terén a következő általános lépés lesz az aggkori nyugdíj, amely legalább a száraz kenyeret biztosítja majd minden elaggott, vagyontalan embernek.

Ezt már a polgárok sem kapják egyformán.

Coloradoban csak az ott született polgároknak adnak nyugdíjat. Michiganben csak annak aki tíz éve polgára az államnak. És minden államban találunk több-kevesebb megszorítást, a melyeknek mindegyike a polgárosodott bevándorló ellen irányul.

Valószínű, hogy később szövetségi beavatkozásra egységes törvények lesznek az országban, de biztosra veheti mindenki, hogy megkülönböztetés ott is, akkor is lesz a beinszült polgárok javára.

S eddig még csak a hivatalos megkülönböztetés egy igen kis százalékról beszélünk.

A magánéletben való megkülönböztetés ezer jelét érzik mindenfelé az országban.

Vállalatok ezrei csak amerikai polgárt állítanak munkába.

Ezt néhol idáig halkan és titokban, ma hangosan és ösztönösen csinálják és egyre több olyan vállalat — különösen nagy vál-

lalat — van az országban, ahol idegen alattvaló hiába kopogtat munkáért.

Mennyi időbe telik, amíg ezek a helyeken beinszült polgárokat fognak keresni, ha ösztön azt nem is mondják majd meg, mikor a bevándorolt polgár jelentkezik munkára?

Ila az ember a veszedelmet ismeri, megállapíthatja, hogy mennyiben tud védekezni az ellen.

A nacionalizmus veszedelmét nem kell megállapítani, hiszen azt a szemünk előtt lobogtatják, azzal nap-nap után arcon és — seben, vagy gyomron vágják bennünket.

Annál érthetlenebb, annál megfoghatatlanabb, hogy nem akarunk védekezni a baj ellen.

A védekezésnek kétféle módját kell és lehet keresnünk.

Társadalmi és politikai uton, ahogy a nyomást is kétféleképpen érezzük.

Az Egyesült Államok lakosságával meg kell értetnünk, hogy nemcsak kaptunk, de adtunk is ennek az országnak.

Barátok közt, társaságban, munkában, mindenfelé alkalmat kell keresnünk, hogy értékeinket ismertessük a száz százalékos amerikai polgárral.

És hogy ezt megtehessek, igyekeznünk kell arra is, hogy ténylegesen együtt éljünk az amerikai polgárral.

Száz oka van annak, hogy "hunky town"-okba szorultunk, hogy külön negyedeket csináljunk a városokban magunknak, hogy az érintkezést nem kerestük az amerikai emberrel. Száz érthető és menthető oka, de az eredmény szomorú ránk nézve.

Mikor önmagunkat önkéntesen izoláltuk, mikor a bevándoroltak ghejtóit megcsináltuk magunknak, a legkényelmesebb, de

a legkevésbé praktikus életmódot kerestük, aminek az árát ezer formában megadjuk.

A munkánk, az üzletünk, a munkás-szervezetekben való részvételünk, a közterhek viselése azonban megadná a számunkra azoknak a társadalmi érintkezéseknek egy bizonyos kis alkalmát, amit a magánéletben nem kerestünk magunknak, itt van hát az ideje, hogy éljünk az alkalmakkal, ha nem egyéni passzióból, akkor — praktikus kényszerből. Hogy alkalmunk legyen magunkat amerikai születésű polgártársainknak "eladni."

A másik terület, ahol még sokkal eredményesebben vehetjük fel a nacionalizmus ellen a küzdelmet a politikai, amire ez a nap olyan nagyon sokszor kérte és figyelmeztette az olvasóit.

Arra törekedtünk, hogy politikai állásokat szerezzünk, de leginkább azt is csak a leghangosabb és legkönyöklőbb "vézereink" tudták kikönyöklölni magunknak.

És azok is a legtöbb esetben csalódtak, éppen azért, mert csak önmagukkal törődtek és mert amiatt igazi tömegek soha nem voltak mögöttük.

Az idegenek és a magyarok politikai szervezkedésének új célkitűzésekkel kell indulni.

Az egyre súlyosabb nacionalizmus borzasztó és már mutakozó következményei elől kell sürgős orvoslást keresnünk. A teljes orvoslást megtalálni nem fogjuk, de a baj csökkentését bátran lehet remélnünk.

A saját bajunk nem tudott gondolkodásra s még kevésbé cselekvésre bírni bennünket.

Bírja cselekvésre az egyéneket és az összmagyarságot az a román golyó, amelynek a nacionalizmusa ott van — akármilyen

Döntött a Supreme Court

Az ország legfelsőbb bírósága a kivételes törvényekről kihirdette a döntését.

Nem a NRA vagy a kormány többi nagyarányú kísérletezése volt a bíróság előtt, csak Minnesotta egyik szükség-törvénye, amely kimondja, hogy két évig nem szabad foreclose-olni a földművest.

Ez a törvény természetesen ellenkezik az alkotmány rideg betűivel, melyek a szerződést

furcsán hangzik — minden amerikai bevándorolt hasáiban.

Politikai aktivitást két irányban kellene folytatnunk.

Jelen kell lennünk az amerikai politikai klubokban, hogy már ott a csirájában mérsékelhessük azokat a nacionalista hangokat, amelyek az ellenünk teendő intézkedések érdekében történnek.

És külön nemzetiségi csoportokban kell szervezkednünk — a többi csoportokkal együttműködést keresve, — hogy alkudni tudjunk a jelöltekkel és legalább az intézményes megkülönböztetést megpróbálhassuk megfékezni.

Igaz, hogy vannak államok, amelyekben a bevándoroltak szavazata jelentéktelen, de azokban a megkülönböztetéseket is könnyebben el tudjuk viselni.

Viszont ahol sok a bevándorolt, ott a szavazatunk — ha együtt van — képes a száz százalékos nacionalizmust mérsékelni és fékezni.

Az idegenek és különösen a magyarok politikai aktivitása idáig leginkább csak egy célt ismert és azt a célt sem okosan vagy helyesen szolgálta.

szentnek tartják és a vagyontól senkit megfosztani nem engednek. (Minnesottában a mortgage tulajdonosa, vagyis a hitelező meg van fosztva két évre a foreclose-olási jogától, vagyis a birtokától.)

A kiváltságos osztály, a hitelező osztály természetesen szaladt a legfelsőbb bírósághoz és védelmet kért ez ellen a törvényes jogfosztás ellen a Supreme Court-tól.

A legfelsőbb bíróság elutasította őket a keresettel.

Megállapították, hogy az ország alkotmánya nem képezhet rablancot, amit tüzvészely esetében sem rázhat le magáról a polgárság, hogy vannak szükségek, amelyek nagyobbak és szentebbek a szerződésnél és a vagyonnál.

Igaz, hogy a döntés csak öt-négy arányban történt, hogy négy bíró kisebbségi véleményben a panaszosoknak adott igazat, ez esetben azonban az nem sok vigasztalás a pereszes feleknek.

Mert a többség akarata eldöntötte, hogy a jelenlegi gazdasági krízis legalább is olyan nagy nemzeti szerencsétlenség, mint egy háború és a nemzet önvédelme fontosabb az alkotmány betűjénél.

Ha ezt a Supreme Court egy esetben így találta, ha elismerte, hogy kivételes szükség idején van kivételes hatalma az államok törvényhozó szervének, akkor így kell ítélkeznie, így fog ítélkezni minden szükségtörvényt illetőleg.

Akkor a NRA ellen lesben álló mumustól többé nem kell félnie sem az országnak, sem a kormánynak, mert hiszen a NRA is szükségtörvény, amely a depressió átkát akarja csökkenteni az országban.

A legfelsőbb bíróság döntése nem lepte meg a polgárságot, legfeljebb a kiváltságaitól lassanként megfosztandó kiváltságos osztály hátán futott a hideg végig, mikor ezt a döntést elolvasta.

Nyilvánvaló volt, hogy egyszer a bíróságnak el kell ítélni ezt a kérdést, de nyilvánvaló volt az is, hogy a polgárságot a bíróság esetleges kedvezőtlen döntése sem fogja megállítani az útjában.

Az Egyesült Államok alkotmánya, az alkotmány szelleme a forradalom jogát is elismeri és az Egyesült Államok desperált lakossága márciusban közel volt hozzá, hogy azt a legradikálisabb eszközt alkalmazza.

Roosevelt a kongresszushoz intézett megnyitó beszédében, a sorok közt, tudtára is adta a Supreme Court-nak, hogy az újjáépítés útjába nem állhat, mert akkor a népharag meg fogja találni azokat az eszközöket, amelyekkel ezt a gáncsot ellöki az útjából.

Örömmel regisztrálhatjuk, hogy erre nem lesz szükség, mert a Supreme Court öreg biráinak a többsége egyetért a nemzettel és elismerte, hogy az alkotmány betűi nem vághatnak a nemzet eleven testének a húzába. A betűk holtak, az élet megy előre a maga útján.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGY ÉVRE\$3.00
FÉL ÉVRE\$1.50

Buy gloves with what it saves

It isn't necessary to pay 50¢ or more to get quality in a dentifrice. Listerine Tooth Paste, made by the makers of Listerine, comes to you in a large tube at 25¢. Note how it cleans, brightens and protects your teeth. Moreover it saves you approximately \$3 a year over 50¢ dentifrices. Buy things you need with that saving—gloves are merely a suggestion. Lambert Pharmaceutical Co.

**LISTERINE
TOOTH PASTE
25¢**

Luckies

Teljesen töltve kerül önhez

**A DOHÁNY
NEM ÖMLIK KI**

Jó dohányok . . . igazi jó dohányok . . . ez az oka a Lucky Strike finom, sima minőségének. Mi csak a legfinomabb török és hazai dohány palántáknak a közép leveleit használjuk. A felső leveleket nem — mert ezek nincsenek kellőképpen kifejlődve. Az alsó leveleket nem — mert ezek selejtes minőségűek. Mi csak a középleveleket használjuk — mert ezek a legenyhébb levelek — teljesen érettek a tökéletes szíváshoz. Csak ezeket a válogatott dohányokat használjuk a Lucky készítéséhez — amely oly gömbölyű, oly tömör, oly teljesen töltött — és nincsenek a végei, amikből ömlik a dohány. Ezért enyhe és sima mindig a Lucky. Ezért mindig "kellemes a Lucky." És ne felejtse el — "It's toasted" — a torok védelme miatt — a jobb íz miatt.

A Metropolitan Opera
A NBC vörös és kék hálózaton szombaton délután 2 órakor, Eastern Standard time szerint a LUCKY STRIKE bemutatja a Metropolitan Opera társulatát a "Don Giovanni" című teljes operában.

Mindig a legfinomabb dohány

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

és csupán a közép levelek

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879.

IGAZGATÓSÁGI GYÜLÉSEK ELŐTT

Irta: DARAGÓ JÓZSEF

Ugy van, tisztelt olvasóim, ez is újvíci cikk, ha nem is az újvíci vonattal érkezett Önökhöz. De nem lustálkodásból készt le erről a vonatról, hanem szándékosan. Nem akart az újvíci utasok közé vegyülni, akik bármennyire kedves, rokonszenves urak és asszonyok is, nagy részben igen régi ismerőseink, az unalomig utaztatott ünnepi dekorációk és erős a gyanum, hogy már nem is élnek, hanem csak a kabátjuk és a bőrdíjút utazik.

Ez az utas tulságosan komoly ur ahhoz, hogy ilyen vonatra szálljon. Ez az utas maga az amerikai magyar Sors. A saját életünk. És azért érkezik Önökhöz pont az "Igazgatósági gyűlések" előtt, mert éppen az országos egyesületek igazgatóival szeretne egyet-mást megbeszélni a jövőről, a mi jövődönkről.

De hagyjuk el egyelőre a szimbolumokat és beszéljünk nagyon egyszerűen, rövid tömör mondatokban, de pontos megállapításokkal leggyakrabban problémáinkról.

Az amerikai magyarság megöregedett. Életének legválságosabb szakaszát éli és ez a válság teljesen készületlenül talált bennünket. Azért van a sok fejevesztett kapkodás. Ha prosperitás volna, még ma is gondatlanul élénk, nem is tudnók, hogy idáig jutottunk. De hála a ránszakadt általánosító szegénységnek, még olyan időben ismertünk rá a sorsunkat fenyegető veszedelemre, amikor még cselekvőképsek vagyunk.

Társadalmunk előregedése jelentékeny bajokkal és gondokkal jár, de mindennél nagyobb baj, hogy igaz értelemben szervezetlenek vagyunk. Így nincs, mert nem lehet meg társadalmi életünkben egy vezérfonal, ami alkotásaink ezreinek végső rendezését egy természetes, logikus, közös cél felé irányítaná.

A bevándorlás megszűnése és az általános depresszió, levegőhiányt jelent és ebben a fullasztó idegesítő, küzdelmes életben egymás husába marnak az éhesek. Mentőcsónakjaikat gyújtogatják s felégetni akarják azokat a mindentől fázók, az örökösen fogvacogva didergők.

El ne kapjon bennünket is ez az örületes ház, hanem higadt, nyugodt elmével igazítsuk a ránkibizottakat, nehogy rajtunk keresztülbukva, csunya fuldoklásba gőnyedjen össze az amerikai magyarság tisztas öreg-sége.

Össze kell vonni a célokat és egybegyűjteni az erőt. Annai urat, amennyire ma van, nem szolgálhat az amerikai magyar élet. És már igazán észszerű

volna kikeresni azt az urat, akinek szolgálatára rendeltettünk. Mindannyian, minden megkülönböztetés nélkül.

Ez az ur senki más, mint MI MAGUNK, az amerikai magyarság. Az, a kicsiny, de dolgos és egészséges szívű magyar társadalom, aminek éppen úgy megvannak a maga külön-külön céljai és gondjai, mint akármelyik alkotmányos országnak. Nekünk tehát, akiket a "mi népünk" sorsának felelőssége gondolkodásra és gondoskodásra kötelez, elsősorban abban kell megállapodásra jutnunk, hogy mi a főcél, mi a legsürgősebb teendő és kinek kell azt végrehajtania. Amikor így számot vetünk magunkkal, csak a meglévő valóságra, a kézzelfogható pozitívumokra szabad támaszkodnunk.

A főcél kétségtelenül az amerikai magyarság erkölcsi és dologi hagyatékának bölcs, becsületes összegyűjtése és rendezése. Beleértendő ebbe a magyar élet meghosszabbítása olyan formában, hogy az a következő generációra nézve is előnyt jelenthessen.

A legsürgősebb teendő, szerény véleményem szerint, társadalmunknak ebben az irányban való felvilágosítása, megnyugtatása, a vezérvonal meghúzása és a munkaprogram elkészítése. Ha ez sikerül, annak végre-hajtása.

De vajon kik vezethetik le hivatalosan és eredményesen ezeket a munkálatokat? Mindenestre az egyházak, a sajtó és az egyetek közt kell választanunk. Jól megmérlegelve, hogy melyik intézményünk a legalkalmasabb végső akaratunk végrehajtására.

Legyen szabad ehhez újvíci elmélkedésekkel hozzászólnunk. Anélkül tesztem ezt, hogy bármelyik intézményünk nagy tiszteltetelmű működése ellen szólna az a becsületes meggyőződés, mely szerintem a helyes utra rámutat. Egészen társadalmunknak, de kérem, az olvasóim is legyenek ilyenek.

Az egyházak már hivatásuknál fogva is elkülönültek. Mind-egyik csak a maga felekezetének szolgálatára hivatott abban a mértékben, amelyben ezuttal az egész magyarságot kell részesíteni.

A sajtó soha nem volt és nem is lehet végrehajtó szerv. Ilyen kérdésekben sem lehet más szerepe, mint a nagy munka elősegítése és annak ellenőrzése. Országos egyleteink vállalkozhatnának csupán végső rendelkezéseink végrehajtására. Nem csak azért, mert társadalmunk ezekben ezekben az egyletekben találkozik a legáltalánosabb cé-

A SUPREME COURT

kelt a védelmére a "kivételes törvényeknek" a múlt héten, mikor Minnesota állam híres mortgage törvényét jóváhagyta s a tőkések osztály ijedten jött rá, hogy a NRA-t a bíróság nem fogja az utból eltenni.

Minnesota kivételes törvénye eltiltja, hogy két éven át a farmokon levő mortgage-okat foreclosure-olni lehessen s ezzel nyíltan megsérti a tőke és a tulajdonjog eddig tiszteletben tartott szentségét.

A legfelső bíróság kimondta, hogy az alkotmány holt betűjének igazodnia kell az élethez és a kivételes helyzetek kivételes törvényhozási hatalmakkal ruházák fel a népképviselőket. Természetesen elismerte a Supreme Court, hogy a jelenlegi depresszió kivételes helyzet és ennek tudatában hagyta jóvá a minnesotai farm-törvényt.

Ez a döntés természetesen hasonló "kivételes" törvények elbírálásánál maradvó lesz és így a congressus által tavaly hozott intézkedéseket hiába viszik a kiváltságosak a legfelső bírósághoz.

Érdekes és kellemes meglepetés volt, hogy Hughes főbíró együtt szavazott a liberálisokkal és így tudott öt-négy arányban az új deal győzni a bíróságon.

A CONGRESSUS A MULT

héten még nem tért egészen magához az elnök szokatlan költségvetésének a meglepetése alól de már megpróbálták, hogy az adminisztráció ellen fellázadjanak, majdnem sikerrel.

A jelenlegi szabályok értelmében a költségvetéshez csak a megfelelő bizottságban lehet módosítást ajánlani s nem teheti meg ezt egy-egy congressman a ház ülésén.

Ez azért van, mert a honatyák a saját kerületeik és embereik érdekében a legvadabb dolgokra, a leglehetetlenebb összegek megszavazását szokták kérni, jól tudva, hogy azt meg nem fogják szavazni. De ha indítványát alkalma van előadni, odahaza el-

lokkal, hanem legfőképp azért is, mert az amerikai magyar élet mindenképpen ezekben az egyletekben fogja kiélni utolsó lobbanásait. És ezek az intézményeink egyedül lehetnek alkalmasak arra is, hogy minden után, az utolsó magyar szó elnémulása után, hálával emlegessék az utó-elődök megbecsült emlékét unokáink, gyermekeink, mikor munkálkodásunk gyümölcsét élvezve, szüreten összegyűlnek.

Joggal veheti fel azonban bárki is azt az ellenérvet, hogy országos egyesületeink jelenlegi "barátkozása" nem tulságosan biztató ígéret arra, hogy valaha is egyértelműen, minden versengés nélkül szolgálhassák ezt a közös célt, mert hiszen az egyletek egyesülése nem is olyan régen bukkott el. Holott az egyesülés hatalmas gondolata sokkal lényegtelenebb fontosságban, mint az egész amerikai magyarság ügyének végső rendezése.

Nem tagadom, hogy országos egyleteink eddig nem sok tanujelét adták annak, hogy a konkurenciális versengés közös buzgósságán kívül, más közös munkák végzésében is egymást megértve vetekedjenek, de most azt átalakulások idejét éljük. Doktrínák, állami alap törvények, vagyon-garadák dülnek, semmisülnek, roskadnak össze ma, nem-e következetes hál a feltétele, hogy minden mással a leglegzetes magyar viszonyok is megváltoznak, úgy, hogy az eddig divatban volt "kiki magának" felfogást a "közös erővel" jelszó cseréli fel.

Meggyőződésem, hogy az országos egyesületek hamarosan

mondhatja az érdekelteknek, hogy ő igyekezett megtenni a magáét.

Természetesen ez a vitát vég nélkül elnyújtja s ezer kortesbeszéd elmondására ad alkalmat, amiből semmi haszna nincs az országnak.

Mivel azonban az ősszel választás lesz, a congressmanek meg akarták e szabályt változtatni s lehetővé akarták tenni, hogy a nyílt ülésen minden tag módosítást ajánlhasson a költségvetéshez.

Mint hogy a republikánusokon kívül nyolcvan demokrata képviselő is a szabályok módosítása mellett szavazott, csak három szótöbbséggel bírták a szabályokat épségben tartani.

A REPUBLIKÁNUSOK-KAL EGYÜTT

szavazó demokrata honatyák nagyrészt már hallottak hazulról s például a michigani kilenc demokrata congressmannek meg-sürgönyözték a párt állami végrehajtó bizottságától, hogy az elnököt tartoznak támogatni.

A többi honatyák egyenesen a szavazóktól hallottak és nem valószínű, hogy több "lázas" lesz az adminisztráció ellen az alsóházban.

Természetesen a senátusban a vitát semmi nem limitálja, ott tehát a kormány költségvetését teljes szabadsággal kritizálják s annyi módosítást terjeszthetnek be, amennyit csak akarnak.

A senátusban van rá lehetőség, hogy egy-egy módosítást megszavazzanak, de amennyiben az nem tetszenék az elnöknek, módjában van azt megvetozni. És nincs semmi kilátás arra, hogy jelenleg egy elnöki vétó ellen kétharmad többséget akármelyik házban kapnának.

A honatyák nagyon jól tudják, hogy e pillanatban nem bennük, hanem az elnökben van a lakosság bizalma és azt várják tőlük, hogy co-operálnak száz százalékban Roosevelttel.

A MULT HÉTEN A SENÁTUS

kapott egy üzenetet az elnöktől, aki azt kéri, hogy a Canad-

megtalálják majd az utat, amelyen haladva az amerikai magyarság legnagyobb ügyét előbbre vinni s maradandóvá tenni lehet. Nem kell a kezdethez sok, csak a helyzett s az abból folyó kilátások lelkiismeretes megvizsgálása s egyleti alapeszméinknek becsületes értelmezése. Reménytelen, hogy ezzel nem késünk soká s bekövetkezik az már most, a küszöbön álló igazgatósági gyűlések idején.

Most megint visszatérek a szimbolumokhoz, hogy a helyzet képtelen érzékeltessenem. Aki a tenger vizét ismerni akarja, merítsen belőle egy kanálal. Egy kanálnyi víz éppen olyan, mint az egész tenger. Aki az amerikai magyarság körülményeivel, problémáival akar ismeretséget kötni, állítson meg egy tipikus amerikai magyart és kérdezze meg tőle, hogy megy a sorsa?

Ezt fogja válaszolni: "Megöregedtem és öregségemre szakadt rám minden gond. Baj van a családommal, a házammal, a hazámmal és legfőképpen önmagammal. Szegényes az életem, hozzá a holnapban nincs reményem, a jövőben nincs bizonyosságom."

És bennünket ezeknek az embereknek a segédelmére küldött a végzetünk. Van-e, akad-e köztünk csak egy is, aki állítai mer-né, hogy ilyen nehéz missziót eredményel tölthet be szétforgácsolt erő?

A mi feladatunkat nem oldhatja meg más, mint a közös céllért kifejtett közös munka. Adjon az Isten ehhez a munkához mindnyájunknak lelkes kitartást ebben az új esztendőben.

val csinált szerződést, amely nemzetközi vízi utat akar a nagy tavak s a tenger közt csinálni, jóváhagyják.

Mint hogy ez a tervezett vízi ut erősen belevág a vasutak nyerebére, a villanytársaságok kálcsába, — mert óriási mennyiségű vízi-villanyt is nyernének a kanális kiépítésével — és mert a Mississippin mentén levő államok is féltékenyek erre a tervezet kanálásra, nem lehetetlen, hogy a nagyszerű tervet a senátus elblokkolja.

Ha a kanálisokat megcsinálnák és lehetővé tennék, hogy a nagy tavakra nagy tengeri hajók járassanak, nemcsak élénk kereskedelem indulna meg a középnyugati államok és Európa közt ezen az úton, hanem óriási mennyiségű olcsó villanyt is kaphatnának ott, ahol arra a legnagyobb szükség van. A keleti és középnyugati ipari államokban.

Az északnyugati államok farmerjainak a buzáját pedig olcsóbban szállíthatnák azontul a világ piacára.

A KÖLTSÉGVETÉSEL KAPCSOLATBAN

sokat foglalkoznak természetesen az elnök pénzügyi tervével és nagyon szeretnék, ha a dollár sorsa végleg eldőlné.

Ehhez lényegesen közelebb jutottunk az elnök új intézkedésével, mely meghatározta a héten, hogy körülbelül mi lesz a dollár új aranytartalma.

Közben a nyugati államok erősen agítálnak, hogy még több ezüstöt vásároljon a kormányunk, mert az ércbányászat fellendülne és a Rocky államok prosperitása állandóbb lenne, ha két-valutás lenne ezentul a dollárunk.

A költségvetés során sokat fogunk hallani európai követeléseink sorsáról és a senátus erre nézve nyomatékosan leszögezte a véleményét. Johnson californiai szenátor javaslatára megtiltották minden amerikai polgárnak, hogy olyan állam értékpapirait vásárolja, amelynek a kormánya nem akarja megfizetni akár a nemzetnek, akár magánosoknak járó tartozását.

Természetesen ez egyelőre nem törvény, talán nem is lesz törvény belőle, de Európa államai és kormányai megérthetik e határozatból, hogy mi a lakosság véleménye ebben a kérdésben. A senátus határozata általános helyesléssel találkozott az egész országban.

EZ AZ ÉRDEKES HATÁROZAT

megérteti "hü-szövetségesünkkel", a franciával, hogy a fizetés megtagadása a háborús adósságokat el nem intézte és megérteti a németekkel, hogy jelzálog papírjaik kamatának folytonos és önhatalmu leszállítása meg fogja magát bosszulni.

Azonkívül — és ez a legfontosabb a dologban — a határozat és az azt követő általános helyeslés megérteti minden értelmes emberrel, hogy a nacionalizmus itt egyre erősebb, ami a fokozottabb fegyverkezésben is nyilvánul.

Amig ugyanis a kormány költ költségvetésének csaknem minden más pontját itt vagy ott kritizálják, sehol egy hang nem emelkedik azok ellen a tervezett nagy kiadások ellen, amelyek a navy kiépítését célozzák.

A világsajtó ma már olyan természetesen tartja, hogy az Egyesült Államoknak meg kell utköznie előbb-utóbb Japánnal s magában Japánban ezt olyan valószínűnek tartják, hogy a jelenlegi hangulatban nem is fogják a navy tételeket emlegetni a senátusban.

Sőt, a navy-röplők sikeres honolulú röplése valószínűleg arra fogják az országot ösztökélni,

hogy külön röplő-miniszteriumot állítsan fel s nagyobb arányu építkezést kezdjen ezen a téren is. A congressus és a lakosság azt sem fogja ellenezni.

AMIG A KORMÁNY EGYRÉSZT

ki lesz téve a következő hónapokban, hogy az új törvényeket és azok adminisztrációját fokozottabban kritizálja a congressus, addig az adminisztrálás fogyatékoságai napról-napra jobban megvilágosodnak előttünk.

A farmerek a saját érdekükben hozott törvények végrehajtásával és a törvényekkel egészen megelégedve nincsenek, és bár a törvények megmaradnak, az adminisztráción sokat fognak változtatni.

Sok a fogyatékosága a NRA-nak, leginkább azért, mert a kormány még nem találta meg a legjobb eszközöket, hogy a tőkést a törvény végrehajtására kényszerítse.

A kormánynak két módja van, hogy engedelmesseget erőszakoljon az urakra. Vagy elveszi az egyes gyárak és üzletek ipar-engedélyét, vagy feljeleníti a törvény megszegőit a törvényszéknél. Sajnos, idáig egyiket sem tette a kormányunk, bár nyilvánvaló, hogy a késedelem erős részeket vág a NRA-n.

Hir szerint az igazságügyminiszterium készen van rá, hogy a

National Steel Corporationot vég-re féljelenítse és a weirtoni vita elintézését rábizzza a bíróságra.

Mr. Weir ugyanis egyenesen kijelentette, hogy nem engedelmeskedik a labor boardnak és azt ajánlotta a kormánynak, hogy menjen a bírósághoz.

A NRA VÉGREHAJTÁSÁRA

felállított egyes szervek maguk sincsenek tisztában a saját kötelességükkel és hatáskörüikkel, a vitákat nem tudják elintézni s vég nélküli halogatásuk elkeserítik a munkásságot.

Bár a keményszenesek például tíz hete már sztrájkoltak s akkor kezébe vette ügyüket a labor board, döntést nem kaptak még máig sem és az elkeseredés újabb sztrájkba kergette a munkásságot.

Hasonló tünetek minden oldalon mutatkoznak és ha a kormány nem akarja, hogy a NRA teljesen összeomoljon, akkor azonnal tennie kell valamit a munkások védelmében.

Feltétlenül meg kell jegyeznünk, hogy amíg a munkások a NRA-ban a szabadulást látták és amíg a tőke küzdött az ellen, addig a valóságban a tőkét tette a NRA gazdaggá és függetlenné és a munkásnak liozott csalódást.

(Folytatás az 5-ik oldalon)

THE KANAWHA VALLEY BANK CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

EZ A HATALMAS PÉNZINTÉZET
66 ÉV ÓTA SZOLGÁLJA BECSÜ-
LETTEL ÜGYFELEI ÉRDEKEIT

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjai egyikében. Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzt a világ bármely részébe.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA.
HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI
ÜGYEK SZAKSZERŰ ELINTÉZÉSE.

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN, W. VA.

R. F. D. No. 4.

16. Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVÁN

537 Richwood Ave

Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órakor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján
déltűn 3 órakor a lelkészlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik
vasárnap déltűn 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első
vasárnap déltűn 4 órakor a lelkész lakáson.

A leggyorsabb ut Magyarországra

BREMEN • EUROPA

A bremerhaveni kikötőből, közvetlen a hajó mellől expressz
vonat indul, amely kényelmes utazást biztosít Budapestig

Vagy utazzék a népszerű expresszhajókon:

HAMBURG - DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN - NEW YORK

NEW YORKBÓL BUDAPESTIG ÉS VISSZA \$198-50
HARMADIK OSZTÁLYON és feljebb

Ugyancsak rendszeres hajóindulások közkedelt kabinhajóinkon
Kütnő vasuti összeköttetés Brémából vagy Hamburgból

Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

1215—1223 Washington Blvd. Detroit, Mich.

HETISZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

Amíg a NRA-ig a Sherman-féle truszt ellenes törvény a szabad versenyt annyira-amennyire biztosította az országban, a NRA védőszárnyai alatt a tőkések szörvesztek és ma úgy a munkást, mint a fogyasztót szervezetten rabolják.

Ennek a következményét meg láthatjuk a részvénytársaságok jelentéseiben, amelyek növekvő jövedelemlről számolnak be.

Beteljesedett a munkásoknak az a jogos félelme is, hogy amit a NRA minimális (legkisebb) bérnek szánt egy-egy iparban, abból a tőkések és a korrupt munkásvezérek maximális (legnagyobb) munkadíjat csináltak.

A SZÉNIPARBAN PÉLDÁUL

a code-ban megállapított ugynevezett alapfizetést csak a bányászok egy igen kis része kapja meg s ez a legnagyobb kereset, aminél a nagy többség sokkal kevesebbet kap a munkáért.

Ez már nem a NRA, hanem a bányászvezérek hibája, amint hogy a NRA sok fogyatékoságát is annak kell betudnunk, hogy a munkás szervezetek tele vannak crookokkal.

Philadelphian példálul a sztrájkból kifolyólag egy egész sereg racketeér és gangstér fogtak el, akik mind állásban vannak az American Labor Federationnál.

Hogy milyen gyalázatos, aljas, elvetemült és tehetetlen a Federationhoz tartozó szervezetek vezetősége, azt misem mutatja jobban, minthogy az autópárban semmit nem tettek idáig a munkások szervezésére, ellenben rávetették magukat azokra a szegény emberekre, akik évek óta tartó munkátlanlás után kapnak munkát a CWA-nál.

Pittsburghban pattantották ki a botrányt, aminek a büze már amugy is az eget verte az egész országban, hogy bizonyos munkákon nem lehetett csak szervezett embereket használni, akik azonban csak akkor dolgozhattak, ha munkadíjuk felére előre ráírták a szervezetre "elmaradt tagságdíjak" fejében.

A LETÖRT MUNKÁSOKNAK

ez az égbekiáltó kirablása olyan színben tünteti fel a szervezeteket, hogy nemcsak a tőkes, de maga a munkás is kénytelen attól elijedni és ha valami, akkor ez fogja kiváltani a fascista rendszert az országban.

Wagner senátor például annyira megutálta a szervezetekben élősködő racketeerek nagy légióját, hogy javaslatot készült benyújtani, amely munkás-törvénykezéseket állítana fel, amelyek telj-hatalommal ítézhetnének minden vitás kérdésben.

Ez semmi esetre nem lenne kívánatos a munkások szempontjából, de ha ők maguk képtelenek lesznek rá, hogy szervezeteket a gonosztevőktől megtisztítsák, akkor előbb-utóbb ilyen megoldást kell az országnak találni.

Közben, mert a "vezérek" bűn szövetezete a tagság előtt sem ismeretlen, a fegyelméletlenség minden nagyobb szervezetben valóságos anarchiát teremtet például a bányászok szervezete e pillanatban három, sőt három és fél részre van szakadva.

Ezeket a szakadár mozgalmakat természetesen a szélső radikális elemek is elősegítik egymásik iparban, de első sorban a szervezetekben létező korruptio teszi azt lehetővé, sőt majdnem szükségessé.

Amíg tehát a tőkések az "ö ellenük" hozott törvényt is nagyszerűen és a saját hasznukra kihasználják, addig a munkások, akiknek az érdekében a nagyszerű törvényt megcsinálták, nem vehetik annak hasznát, mert a

szervezeteik rothadtak a korrupciótól.

HOGY A TŐKÉSEK MILYEN

szemtelenséggel próbálják minden üdvös utjának útját állni, arra nagyszerű példát szolgáltatott a georgiai kormányzó.

A kormányzó ur elszaladt Washingtonba, hogy a kormány NE adjon a CWA munkásoknak óránként negyven centet, mert akkor Georgia farmerjai nem tudnak a gyapotföldjeikre rab-szolgákat kapni a nekik fizetett éhbérért.

Hopkins adminisztrátor kijelentette, hogy a CWA munkákon nem fognak 40 centnél is kevesebbet fizetni, de ha a kormányzó ur őt hajítja, szívesen beszün-tetik azt a munkát Georgiában, de akkor tessék minden munkát-lannak munkát adni az államban.

Georgia lakossága megijedt erre a feleletre és a táviratok özö-nével árasztotta el a kormányt, hogy ne hallgassanak a nagyszájú kormányzóra, akit Hopkins végül is nyilvánosan kénytelen volt "hangos hólyagnak" nevezni.

Még kedvesebb dolog történt a CWA-al Pennsylvániában, ahol a korrupt politikai gépezetek egyszerűen politikai eszközök está-láltak a szükségmunkából és csak annak adtak alkalmazást, akinek a bősöket akartak. A szövetség adminisztrációja kénytelen lesz erőly vizsgálatot indítani a korrupcióról messze földön hírhedt Mellon-országban.

A SENÁTUS BIZOTTSÁGA

szakadatlanul folytatja a bankárok ellen indított vizsgálatát, amelynek során a múlt héten Henry Ford fiát is kihallgatták, aki azonban szerencsésen mindent "elfelejtett", amit a detroit-i bank-nagyságok csináltak.

S bár a vizsgálat nap-nap után több szemnyet vet fel és több bizonyítékát adja annak, hogy nagyobbára gangsterek kezében voltak a pénzügyeink, a bankárok újra szemtelenkedni próbálnak.

Ismét erős igazatást visznek végbe, hogy a betétek biztosítását ne emeljék fel júliusban, amikor tudvalevőleg tízezer dollárig fognak minden betétet száz százalékosan biztosítani s ötvénezer dollárig lesz részleges biztosítás. Nem valószínű, hogy a propagandával célt érnek.

A senátus egy másik bizottsága a hajós-társaságoknak és a röpi-lő-társaságoknak a posta által kiosztott graftjeit vizsgálja felül és egész csomó csinos dolgokat talál.

Hoover postamestere úgy lát-szik okos és előrelátó ember volt, mert távozása előtt az összes papírjait elcigette. De azért így is elég graftnek jönnek a nyomára.

A CONGRESSUSBAN SOKAT

fognak beszélni a harminc órás munkahétről és nem lehetetlen, hogy a hosszú munkaidő az első részt a vasutasok vágják.

A vasuti munkások szervezetei azt követelik, hogy a jelenlegi nyolc órás munkabérek megtartása mellett szállítsák le a munka időt hat órára és a vasutigazgatók nem is nagyon erősen ellen-zik a tervet.

Cserébe csak azt kéri, hogy a congressus mérsékelje a trucko-sok egészségtelen versenyét, a kik nagy károkat okoznak a vasutaknak s akik a közöltségen épített utakat az egész országban máris tönkre tettek.

Lehetséges, hogy a congressusnak ez az illésszaka nem végez a vasutak kérésével, de egyáltalán nem lehetetlen, hogy az Államközi Kereskedelmi Bizottság maga határoz nagyrészt a dolgokban.

Az iparban alkalmazott, szer-

vezetlen és nagyrészt terrorban tartott munkások nem is mernek a harminc órás munkahétre gondolni, mert nem remélhetik, hogy a negyven órára kapott munkabérek harminc órára is küzdelem nélkül megadnák, pedig a 40 órás munkabérből is képtelenek megélni.

Bizonyos azonban, hogy a congressus illésszaka valamit tesz ebben az irányban.

AZ EGYES ÁLLAMOK TÖRVÉNYHOZÁSAI

vagy kormányzói követni próbálják a nemzeti példát és mindenütt szocális reformokról tárgyalnak.

Kevés helyen van meg azonban az adminisztrációnak a többsége és az állami törvényhozások legnagyobb része anarchiába fullad.

Pennsylvániában a törvényhozá-sában nincs a kormányzóknak többsége és így nagyszerű szociális reform-javaslatából csak 25 százalék valósult meg. Pinchot azonban ügyes politikus és a tavaszra újra összehívja a házat, hogy vagy szavazza meg az általa kért törvényeket, vagy közvetlen az őszi választások előtt szavazzanak a nagytőke szolgálatában álló korrupt törvényhozók a nép ellen.

Michigan kormányzója szintén tehetetlen a rakoncátlan és a közszolgálati vállalatok zsoldjában álló törvényhozókkal s ő is új rendkívüli ülésszakot fog összehívni.

Mississippi törvényhozása négy hónapja rágódik egy megfelelő italtörvényen, de a különböző érdekeltségek graft-kísérletei ennyi idő alatt nem tudtak egy tisztes-séges törvényben megegyezni.

Mississippi lakossága megtartotta az államot száraznak, de most hat százalékos sört akarnak megszavazni, mert a lakosság csak szavaz a víz mellett, de a poharába annál erősebb italt kíván.

TÖBB ÁLLAMBAN MEG

akarják és minden államban meg kellene változtatni az alkotmányt, hogy a törvények végrehajtását egyszerűsítsék, hogy a sok tízezer rugó felesleges politikai állást megszüntessék.

Sajnos, minden ilyen javaslat tiz-, meg tízezer ember kenyérébe és kalácsába ütözik és ezek a tervek csak abban az esetben sikerülnek, ha a lakosság ébredő politikai érdeklődése tovább tart és nem bizonyul szalmalángnak.

Nagyon érdekes New York és Pittsburgh új adminisztrációja. Pittsburghban családtkat az új polgármesterben, aki úgy viselkedik, mintha örült lenne.

New Yorkban, mint azt a lapok megírták, a demokrata kormányzó ellene van a republikánus-szocialista La Guardia reform-törvényeinek, mire a polgármester a Roosevelt receptje szerint kezd dolgozni.

Nem adtak neki hatalmat hozzá, hogy az egyes tisztviselői állások felett korlátlan ur lehessen, hogy a város pénzügyeire teljes befolyást gyakorolhasson, sorozatos vizsgálatot indított hát egy csomó magas állású grafter ellen.

Roosevelt a bankárok ellen indított nyilvános vizsgálatokkal bizonyította be, hogy azokat meg kell fékezni, úgy, hogy többé alig mernek szusszanni s erre törekszik most La Guardia, aki előbb-utóbb felül kerekedik a kormányzóval folytatott vitában.

AZ ORSZÁG GAZDASÁGI

helyzetében a biztató jelek állandóak.

Az automobil-kiállítás alatt olyan érdeklődés mutatkozott, hogy az autógyárak nagy üzletre készülnek és ennek megfelelő rendelést adnak a nehéz ipar-nak.

A nehéz ipar nem veszített az

üzemből, a következő hetekben lényeges emelkedést remélnek, az autó-alkatrész gyárak el vannak maradva a munkával és az autógyárakban jóformán éjjel-nappal dolgoznak.

A vasutak a múlt héten ötven-ezerrel több rakott kocsi kaptak szállításra, mint az előző héten és hatvanezerrel többet, mint az előző év ugyanezen hetében.

A villanyáram fogyasztása is egyre emelkedik az országban.

Emelkedtek a gyapot-árak, a mit nem lehet elmondani a többi farmtermékről.

A department-üzletek, kiskereskedők és különösen a nagy mail-order házak a forgalom erősen érezhető emelkedését jelentik.

A kiskereskedők erősen érzik a CWA hatását, a mail-order házak viszont azt a pénzt kapják, amit bónusban fizet a kormány a farmernak.

EURÓPÁBAN ÉRDEKLŐDÉSSEL

várják a liga e heti gyűlését mert most kerül tárgyalásra a Saar völgyének az ügye. A Saar völgyének a lakossága 1935-ben fog szavazni, hogy megmarad-e francia birtokban, visszamegy-e Németországhoz, vagy a liga védnöksége alatt semleges terület lesz.

Azt hiszik, hogy a fegyverkezés kérdésében is nagyon fontos megbeszélésekre ad a liga gyűlése alkalmat.

Németországban a vallásháború tovább tart s egyáltalán nem valószínű, hogy abból a kormány fog győztesen kikerülni.

Magában a Nazi táborban is többféle szakadás mutatkozik s bár Hitler természetesen feltétlen ura a helyzetnek, nem lehetetlen, hogy súlyos válság tör ki a táborában.

Nagy felfordulás tört ki a múlt héten, mikor a német parlament felgyújtóját lefejezték, mert a halálbüntetést a bűn elkövetése után hozták s így visszahatólag büntették az elítéltet. Azt hiszik mindenütt, hogy a német kormány félt a vádlottól, hogy az esetleg hitleristákra fog vallani, akik felbukták a bűntényre.

Azt sem értik meg, hogy a négy felmentett vádlottat miért nem engedti végre szabadon a bíróság.

ANGLIÁBAN ÉRDEKES ÉS

váratlan oldalról szölkak bele a munkanélküliség segélyezésé-nek az ügyébe.

Az orvosok szövetsége követeli a kormánytól, hogy a segély-összegeket emelje, mert a munkátlannak emberek és azok családjai képtelenek a jelenlegi segélyből rendesen táplálkozni.

Az angol parlament csak februárban fog összeülni, de akkor nagyon érdekes vitára fog alkalmat adni az orvosgyógyulást követése.

Nagyon érdekes lenne, ha az amerikai orvosok is nyilatkoznának és megmondanák, hogy meddig tudnak az egészség vizsgálata nélkül amerikai családok három-négy dollárból ten-gedni.

Angliával egyébként csendes kis vámháborúban áll a kormány, mert farmterményeink nagy részét az angol kormány kizárta, illetve azok bevitelét szigorúan limitálta.

FRANCIAORSZÁGOT A NAGY

zálogház-csalás tartja izgalomban, nem azért, mert a hiszékeny emberektől harminc-negyven millió dollárt összeszaltak, hanem azért, mert kiderült, hogy magas állású kormánytisztviselők s volt miniszterek voltak a bűntársak.

A csaló kalandor letartóztatása alkalmával agyonlőtte magát, ezt azonban nem hiszi a közönség. Szentül meg vannak győződve, hogy a csalót a rendőrség lőtte agyon, nehogy rá tudjon vallani magas állású cinkosaira.

A viszonyok nem jók Franciaországban sem, napirenden van-

nak az éhségmarchok és ebben a hangulatban könnyű volt Páris-ban viharos tüntetéseket rendezni.

A radikális képviselők nyíltan forradalommal fenyegetőztek, mire a kormány diktatúrát helyezett kilátásba. Sem forradalom, sem diktatura nem lesz egy-hamar Franciaországban, de a közhangulatra ezek a kijelentések nagyon jellemzők.

OLASZORSZÁGBAN A SENÁTUS

Mussolini tervét jóváhagyta, minthogy ott az egyebet nem is csinálhat és így a fascista tőkés rendszer kiépítését megkezdi.

Mussolini hangoztatta, hogy nem gondol kommunizmusra, csak a tőke felett veszi át az állam a szorosabb ellenőrzést és hatalmat.

Azt élesen kijelentette, hogy a kapitalizmus az eddigi formájában nem tud létezni és beszélt az Egyesült Államokról, ahol — szerinte — államszocializmus csíráit ápolgatja a kormányunk.

Olaszországban robbantották ki a "sárga veszedelem" újabb mumusát és egy magas állású tisztviselő — államtitkár — jelentette ki, hogy az Egyesült Államoknak meg kell ütközni Japánnal.

Ugy Olaszország, mint a többi fehér államok, különösen Anglia és az Egyesült Államok tőkései egyre erősebben érzik Japán versénnyét a világpiacra és nem bírnak a japán áruval, amit napi tizenöt centes bérek mellett termelnek a munkások.

Ha a fehérek nem fognak legalább Kína piacáról lemondani Japán javára, akkor egyszer feltétlenül ki is robbannak az el-lentétek, amire ma nemcsak Japán és Oroszország, de az összes hatalmak fegyverkeznek és készülnek.

OROSZORSZÁG SEM TAGADJA.

hogy ázsiai frontját mindenképen erősíti és hogy szükség esetén készen van egy japán-orosz háborúra.

Különösen erős légi flottája van a Sovjetnek és helyzetét nagyon megerősíti az Egyesült Államokkal való új keleti barátsága.

Ma nem fantasztikus többé, sőt egyre valószínűbb, hogy a két hatalom tényleg megütözik egymással és ez esetben valószínű, hogy Amerikát az oroszok oldalán találjuk.

Az esetleges háborút valószínűleg az 1935-re lejáró navy egyezménynek tárgyalása fogja bevezetni, amikor Japán egyenlő navyt fog követelni Angliával és az Egyesült Államokkal.

Az oroszok nemcsak erős csapatösszevonásokat rendeztek az ázsiai frontjukon, hanem lázas sietséggel kolonizálják a lakosságot és mindenféle különleges kedvezményekkel igyekeznek népesíteni Szibériát, hogy egy háborúnak legyen megfelelő hinterlandja.

LATIN AMERIKÁBAN

újra teljes erővel dühög a Chaco háború s ezuttal Argentina vállalta el, hogy megpróbálja a békeközvetítést a háborus felek közt.

Cubában egyre nagyobb az anarchia és majdnem biztos hogy ez a kormány sem fog tudni rendet csinálni.

A különböző pártok közt eddig a latin amerikai államok megbízásából Uruguay követe próbált békét teremteni, de nem sikerült a próbálkozása és most az Egyesült Államok nem hivatalos követe vette a dolgot a kezébe.

Közben a cukoripar anarchiában vergődik, a bányászok általános sztrájkban vannak és ma-holnap Havannában esetleg éheznek. A zürzavarok miatt a szokásos téli turista forgalom is elmarad, ami pótolhatatlan kárt jelent a szigetország számára.

PODRACZKY JÁNOS AGGKORI BIZTOSÍTÁST AJÁNL

Podraczky János magyar bányász az alábbi levél közlésére kért bennünket.

Minthogy a nagy biztosító társaságok kötnék évjáradéki biztosítást, (nyugdíj biztosítás) talán hasonló lépés nem lenne egészen lehetetlen a nagy egy-letek részére sem.

Valószínű, hogy ez esetben az összes nagy egyleteink charter-jét meg kellene változtatni, hogy azokból rendes biztosító társaságokat csináljunk, — a frater-nal rendszer fenntartásával — de kivihetetlennek azt sem tartjuk.

Mindenesetre megérdemli Podraczky János indítványa, hogy azt értelmes emberek elolvassák és gondolkozzanak felette:

Ajánlat az összes Verhovay tagtestvér részére.

Tisztelt tagtestvérek. Vannak sok mindenféle lapok, de a Magyar Bányászlap foglal-

A TÁVOL KELETEN ÉRDEKES

események készülnek. Márciusban Manchuko fejét, a gyerek korában elűzött kínai császárt, aki Japánban élt azóta egész addig, amíg a japánok Manchukoba nem vitték, császárrá fogják koronázni.

Természetesen továbbra is japán fennhatóság alatt lesz a császárság, de azt remélik, hogy akkor az Egyesült Államok és a többi hatalmak el fogják Manchuria "függetlenségét" ismerni.

Nem lehetetlen, hogy Japán tüzelt játszik, mikor a volt kínai trónörökös császárrá üti az el-rabolt tartományban, mert ké-sőbb esetleg vissza igyekszik majd az új uralkodó ténni Kínába, illetve ki akarja oda is terjeszténi az uralmát.

A fehér hatalmak még nem nyilatkoztak, hogy mit szólnak ehhez a lépéshez, de nem is tudják Japánnak útját állni.

Kínában az egyik felkelő sereget tönkre verte a nankingi köztársasági kormány csapata és most már egyelőre csak két had-sereg folytatja a polgárháborút egymás közt. A nankingi kormány és a cantoni bolsevik kormány, amelyek mindegyike a teljes birodalom feletti hatalomra törekszik.

AZ ÉTVÁGYTALANSÁG

megszüntetésére, az emésztés elősegítésére, a gyomor rendte-hozására legjobb a

DIGESTOLE GYOMORERŐSÍTŐ

ennek használata folytán megszűnik a felbőfőzés, gyomorégés, gyomorfájdalom és bármínő, a gyomortól eredő megbetegedés.

EGY ÜVEG EGY DOLLÁR
HAT ÜVEG ÖT DOLLÁR

GREINER

Szentháromság Főgyógyszertára

8902 Buckeye Road

Cleveland, Ohio

A GYOMOR ÉS VÉRTISZTÍTÓK KIRÁLYA

A

GARDOLAX

AZ EGÉSZSÉG ÖRE CUKORKA ALAKBAN

A legkellemesebben ható hashajtó, mely fájdalom nélkül teszi meg a hatást, a székletétel könnyed, gyomor, belek és a vér tiszta lesz. Öregek, felnőttek, gyermekek használhatják

EGY NAGY DOBOZ. 100 SZEM EGY DOLLÁR

Egyedüli gyártója a

GREINER

Szentháromság Főgyógyszertára

EGYLETI KALAUZ

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapítatott 1892 Február 27-én

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József, Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátozó Gyüri József. Hármastag bizottság: Jencsik György, Márton István és Györi László.

Minden a gyüleire vonatkozó felvilágosítással szivesen szolgál Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC Bányász BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1894 január hó 11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.

Tisztségviselők: Elnök Titka János, Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. Titkár-Jegyző Palay János, minden, az egyület érdek-
lő levél hozzá küldendő, címe Box 85, Congo, Ohio. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr V. Tóth István. Napló vezető Varga András. Hármastag bizottsági tagok: Cibere Sándor, Mór János, Szántó János. Beteglátozó: Congon Horváth Sándor, Drakes-en Sipo Mihály. Ajtóőrök E. Tóth István, Lukács András. Zászlótartók Dudás Péter, Titka Sándor, ifj. Mór János, E. Tóth István. Hivatalos orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE R. és G. KATH MAGYAR BETEGS. EGYLET
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök Léway Mihály. Titkár-pénztárnok Varga István. Ügykezelő Vincze János. Ellenőr Jámor István.

Gyüleseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házánál.

ELSŐ TUG RIVER-I MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1908 október hó 1-én
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap

A Főtitkár:

Főelnök Kiss Imre.
Főalelnök Id. Nagy Mihály.
Főtitkár Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., a vidéki tagok levelei hozzá küldendők.

Főjegyző Varga László.

Főpénztárnok Soltész József.

Háromtagu bizottság: Horváth János, ifj. Nagy Mihály, Buzsák József.

Főellenőr Ifj. Nagy István.

Szertárnok Kiss Imre.

Póttag: Ifj. Nagy Mihály.

A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va.

Elnök Horváth János. Alelnök Ifj. Nagy István. Titkár és jegyző Varga László, Box 202, Filbert, W. Va.

Pénztárnok Soltész József. Ellenőr Id. Nagy Mihály. Beteglátozó Csirikó József. Háromtagu bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János. Ajtóőr Szabó Mihály. Zászlóvivők: Amerikaihoz és Magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyüleseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.

Elnök Márkus Demeter. Alelnök Szűcs János. Titkár Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va. Jegyző Buzsák József. Pénztárnok Lázár László. Három tagu bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György.

Gyüleseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.

Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.

Ügykezelő Szász György, a helybeli és vidéki tagok havidíjai és egyéb befizetéssel hozzá küldendők Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.

Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek. Címe: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-IK FŐKÖNYV MONAVILLE, W. VA.

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyösi János Colonial Hall termében.

Elnök Veszprémi Dániel. Alelnök

Király József. Titkár-pénztárnok Vízi János, Box 95., Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kun Lajos, Németh István, Fazekas József. Beteglátozó minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegellenőr az egész körzetben Tábori Oszkár. Zászlóvivőket az elnök esetenként nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57-IK OSZTÁLYA CLARKSBURG, W. VA.

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 óráig kezdve.

Elnök Kiss Antal. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagu számvizsgáló bizottság Szakály György, Lukács Mihály, Oláh János. A beteglátozót a titkár nevezi ki, ugyisint a zászló-tartókat is.

Tagtársak! Hogy osztályunk ügyeit a központ kívánsága szerint minél pontosabban intézhessük, szükséges, hogy az osztály tagsága a multnál pontosabban tegyen eleget a havi díjak rendezésének.

Grega János, titkár
700 East Pike St.
Clarksburg, W. Va.
Nemes János, pénztárnok.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-IK OSZTÁLYA THORPE, W. VA.

Elnök Tóth László. Titkár és pénztárnok ifj. Kujbus Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Beteglátozó Juhász Lajos. Háromtagu bizottság: Imre Mátyás, Kiss András és Szidlóczki József.

Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján a 11-esi református egyház termében.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-IK FŐKÖNYV CLARKSBURG, W. VA.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjúsági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Beteglátozó: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudás Pál, 10 és 11-en Lócs László. Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedűs József, Amerikaihoz Csulák András, Gyászhoz Dudás Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pót-delegátus Magyar József.

Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASKÖR LOGAN, W. VA.

Elnök Molnár Károly. Alelnök Dávid Lajos. Titkár Antal János. Levelező titkár Bak Zsigmond. Pénztárnok Nagy Sándorné. Bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szász Mihály.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 84-IK OSZTÁLYA HOMER CITY, PA.

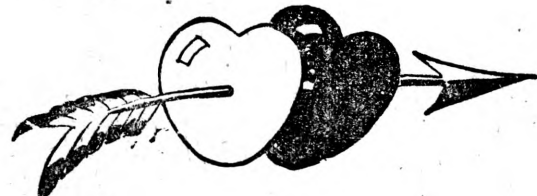
Elnök Sipos Pál. Pénztárnok és jegyző Ohbusts Pál, Box 14, Luzerne Mine, Pa. Titkár Sipos Gyula, R. F. D. 3. Box 58, Homer City, Pa. Beteglátozó a titkár nevez ki.

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, Tide Mine, Pa.-ban.

MORGANTOWN, W. VA.

Református Egyház tagjainak betűsoros kimutatása az adományokkal 1933 évről.

Ács Imréné (1), Montana, W. Va. \$2.00, Bakó Lajosné (4) Osage, W. Va. \$2.00, Bakó Lajos, ifj., Osage, W. Va. \$2.00, Bohus Józsefné (3), Sabraton \$1.00, Balogh Sándor (3) Evansdale, W. Va. \$7.30, Barkaszi Istvánné (4) Sabraton \$9.30, Bence János (2), Sabraton, W. Va. \$5.42, Bobcsák Mártonné, Montana, meghalt, Bocska Gábor (5), Morgantown, \$8.23, Borsos István (7), Morgantown \$200.00, Ceranko Jánosné (1), Montana \$1.00, Csikász Borbála (1), Osage W. Va. \$13.00, Csernek Miklós (5), Pursglove \$10.50, Danicsko Józsefné (4) Osage \$1.00, Farkas Zsigmond (5), Sabraton \$1.00, KaKotna Károly (1), Evansdale \$4.80, Kónya András (3), Rivesville \$2.00, Kiss András (2), Brady, W. Va. \$2.00, Kiss Lajosné (3), Osage, W. Va. Klomer Mihály (1), Osage, W. Va. \$1.00, Kovács Ferencné (1), Sabraton \$4.50, Krisztin Mihályné (2), Sabraton \$0.50, Kupor Gábor (1), Sabraton \$0.50, László Ferenc (3), Osega, \$7.00, Molnár Miklós (6), Pursglove \$25.01,

MEGSEBZETT SZIVEK

REGÉNY

(Folytatás)

— Szankt-Pölten! — Ordított a kalauz és Gyöző papuka felrettent az álmódosásából. A rózsaszínű ábrándok tüdőreij szét-rebbentek ettől a kiáltástól és a festő érdeklődve nézte a Linz felé beszálló polgáraszonyok népviseletét. A kontyukon óriási feketé selyem másilit hordának és ami még érdekesebb, a podgyászuakat nem a kezükben, hanem a fejükön kosarakban cipelik; e sokszor súlyos és igazán nagy csomójú lóokkal nem csak sietnek, de szaladnak is, anélkül, hogy ez a teher lehullana.

A vörössapkás állomásfőnök megadta a jelt s a vonat tovább indult Linz felé.

A táj itt már nem volt olyan vadregényes. Síkság, róna, rétek. De Gyöző ezt szívesebben nézte, mint a hegyes-völgyes vidéket, mert ez inkább hasonlított az ő szülőföldjéhez.

A földeken őszre szántottak és vetettek is. A vonat pedig robogott tova a napsugaras őszi délutánban, rudrarakott széna, boglyás hervadó mezők, erdők, berkek, csaltók mellett. Az erdők fái már piroslott a lomb és hullott, pergett a rezgő nyárfák ezüst színű levele.

Linzben hosszabban állott a vonat és Kozár kiszállt uszonán. Amint az étteremben a sörét iszogatja, valaki a vállára üt a hátamögött és rárivall magyarul:

— Piktör, aki ragyogód van, hol csavagatsz te ezen a tájon?!

A valaki a nyakába is esett Kozárnak s lecsokolta bajuszáról a sörhabot.

— Ne te ne! — örvendezett Gyöző, — hiszen ez a birka-orrú kadét! A Baróthy gyerek. Hát te hogy cséppentél ide?

Valóban Baróthy ur vala, akinek az orrát a tavasszal úgy megvágta a piktör, de már nem kadét, hanem hadnagy volt és az orra igen csinosan meggyógyult. A birkaformát, a kettősséget az orvosi tudomány ugyan nem tudta eltüntetni róla, de a vörös bajusza megnőtt és a forradás arcával szörnyű tekintélyes; mord katonaaarc lett volna, ha szelid szürke szemei nem mosolyogtak volna örökre.

— Ugye, — örvendezett a hadnagy, — ez aztán a bravur. Röptibe fogtalak el piktör. Hát hova megy?

— Megyek Münchenbe pájtás, a tanulmányaimat folytatni, — mosolygott Gyöző. — De mondjad már, mit keresel te itt?

— Hadd el, — sóhajtott a hadnagy. — Mikor kineveztek, rögtön ide helyeztek é közé a jámbor osztrák nép közé. Te, kicsoda anyámasszony nép ez!

Molnár Györgyné (4), Sabraton \$8.50, Mészáros Károlyné (4), Sabraton \$2.25, Mészáros Sándor (2), Sabraton \$0.85, Orosz András (2), Rockforge, W. Va. \$1.60, Orosz János (2), Sabraton \$6.00, Papp Etelka (1), Evansdale \$3.50, Potoma Péter (O.), Bretz, W. Va. \$1.00, Páva József (5), Evansdale, W. Va. \$23.00, Partli Jánosné (2), Mona, W. Va. felmentve, Siró Istvánné \$23.66, Everettsville Meghalt, temetve a farmról \$1.62, Szigeti Ferenc (2), Hills, Pa. \$2.00, Tolnai József (1) N. Y. \$1.50, Takács József (3), Sabraton \$2.98, Szekela Mihályné (1), Sabraton \$1.30, Varga József (3), Sabraton \$0.25, Zeller Károlyné (3), Dawmont \$1.20.

Gyülekezettükben mint vendégek urvacsorát vettek: Zeffer Gábor (1), Sabraton \$0.50, László Ferenc (3), Osega, \$7.00, Molnár Miklós (6), Pursglove \$25.01,

Inni csak sört iszik, paprikájuk nincs és az asszonyok körül olyan bárgyuak, hogy ki sem lehet beszélni. Hanem, hiszen tudod pájtás, — annál inkább szeretnek engem a fehérepek. Te, én itt öt év mulva generális leszek, de ha nem is, hát kapitány, mert minden feljebbvalóm felesége szerelmes belém! Mind!

— Szép, — hallgatta Gyöző a Baróthy szokott, jólelkű legénykedését.

— Hanem azért, tudod, sváger, jobb szeretnék otthon kutyamósó lenni, mint itt kapitány. A haza mégis csak haza! Nem úgy a frázishős politikusok hazáját értem, hanem a szülőföldet, ismerősöket, a jóbarátokat. Ahol megcsoktuk, megszerettünk mindent. Ez a haza. A ragyogóját, én ki sem tudom beszélni, amit mondani szeretnék, csak azt tudom, hogy nekem itt kell élnem virágába elhervadnom.

— De van itt sok szép asszony és jó sör, — vélte a piktör, — akkor nincs nagy baj. Udvarolj és éltes virágát locsold az árpavagy komlólével, hogy el ne hervadjon.

— Hát csak ez enyhíti a bánatom valamennyire — sóhajtott a boldogtalan hadnagy és felkapva szörnyű nagy söröskorsóját, el nem vette nagy keserűségében a szájától, míg egy csöpp volt benne.

— Hát az otthonlevők? — kédezősködött Baróthy. — Meséj, meséj! Innen nem szabadulsz meg egyhamar! Legalább máma nem. Reggel tovább utazhatsz, de ma este lumpolunk!

— De mi lesz a podgyászommal, — kérdezte a festő, hogy valami ellenvetést tegyen a látogat kedvéért.

— Simbachnál a határon maradj. Ha megérkezel holnap délelőtt, megvárjuk a vámtiszték és tovább mehatsz. De ma lumpolunk, aki ragyogója van! Ma megmutatom ezeknek a nyavalyás osztrákoknak, hogy szoktak a magyarok lumpolni. Te leisszuk őket a sárga földig, aztán kötőféket húznak a fejébe ennek a sok melák hadnagnak, kadétnek és az ideáljuk ajtajához kötiük. Megállj csak, ijlet még nem látott Linz városa! Ezek húzzák ki a lutrit. Te, igaz, itt van még lutri! Tegnap reggel kótyagosan mentem haza egy muriról a Horváth kadettal és megvettem a kisasszony évszámát, akivel a szepárban itunk, a szepár számát, meg a két utolsó számát ennek az évrnek. Micsoda hülye intézmény ez a lutri, te piktör! Kétszázötven pengőt nyertem ma reggel. Kijött a számom. Ezt ma megisszuk az utolsó vasig. Most különben a főhadnagyt várom.

Persely pénzek kimutatása: 85 isteni tiszteleten begyűlt 1933-ban \$131.88.

Havi díjak befizetve: 116 urvacsorázó tagtól 40 családból 1933-ban \$306.46.

Missioi segély Bldg. Loanra \$721.00. Lelkész fizetéséhez missioi segély 1933-ban \$503.34.

Pénztárkönyv adatai 1933-ban: Bevételek voltak: Egyháznál \$887.24, kölcsönre \$270.00, Missiótól Bldg. \$721.67, Missiótól lelk. \$503.34. Összesen \$2382.25. Kiadásaink voltak 1933-ban \$2366.69. Maradvány 1934 január hó 1-re \$15.56.

Páva József, pénztárnok Felülvizsgálták s helyben hagyták:

Borsos István, ref. lelkész. Molnár Miklós, gondnok. Bocska Gábor és Páva Mihály, presbiterek. Ellenőr: Molnár Géza.

(Adv.)

aki a menyasszonyával egy vidéki rokonuknál volt kiránduláson, itt a közelben. Nagyon jó fiu. Itt is a vonat velük.

Bemutogatta a szolid társaságnak nagy lármás hangon Kozárt, akiről azt mondták, hogy mellette Makkart Jancsi (csak így per Jancsi) a sutba bujhat, aztán megígérte a hölgyeknek, hogy még ma barátijával ellátogat hozzájuk, karonfogta Gyözőt és vitte a lakására.

Utközben megmutogatta a piktornak a barátságos város nevezetességeit. Az épülő dómot, az erkélyes tornyú városházát, amelynek az állványán minden negyedórában kürtöl az ör. A Ferenc József teret, a kis keskeny Dunát, amely a pestinek csak unokája lehet. S ezalatt felesgett a birkaorru hadnagy anynyit és olyan bolondokat, hogy Gyöző majd széthullott a nevetéstől. Közben pedig elmondotta az újságokat az otthoni közös ismerősökről.

Este egy vendéglőbe mentek vacsorálni, ahol a birkaorru és egy csomó huszár és dragonyos tisztet mutatott be Kozárnak. E társaságban — pedig magasrangú tiszték is voltak jelen — a nagyhangú Baróthy vitte a szót, minden tette, szava, hahatával fogadtatott. Ugy látszik ő volt itt a kedvenc, neki minden jól állt és neki minden szabad volt.

Már itt leitták magukat tisztességesen, aztán jött a kávéház, a züllés.

Hogy micsoda dárídót vittek véghez, azt le nem írom. A tisztes linzi uccák elhűlve bámulták meg a rajtuk lármázva kószáló társaságot, amelytől Gyöző maga sem tudta, hogy szabadult meg. Mikor magához tért, reggel volt és künn volt megint az állomáson, de a feje úgy zugott, hogy a vasuti főnököt nem tudta megkülömböztetni a hordártól és elfelejtett németül beszélni.

IX.

A KIGYÓSZEMŰ ASSZONY

Egy igen szép, harminc év körüli barna asszony egy darabig mosolyogva hallgatta, mint küzködik Kozár a hordárral, nem bírva megértetni magát s látva, hogy nem boldogul, odaszólt a festőnek magyarul:

— De hát mit akar, mondja meg nekem, én majd megmondom a hordárnak németül. — Óh, nagyságos asszonyom! — kapta le az utazóspakáját a kótyagos piktör, — könyörüljön a szegény elesett nyomorultakra és mondja meg ennek a derék polgártársnak, váltsa meg nekem egy elsőosztályú jegyet Münchenig.

A hölgy nevetve tolmácsolta aztán a hordárnak a festő kívánságát.

Gyöző pedig bemutatkozott a szép asszonynak.

— Ah, hát maga Kozár, a híres festő? Hát ilyen fiatal ember? No én szép pozitúrába ismerem meg a híres honfitársamat. Én Gerster sörgyárosné vagyok Münchenből, de budapesti lány. Az uram üzleti ügyekben járt egyszer Pesten, így ismert meg és elvitt Münchenbe.

— Amit a budapestiek örökre sirathatnak, hogy egy ilyen gyönyörű és a szerencsétlen emberek ilyen jólelkűen segítő hölgyet elveszítettek, — udvarolt a berugott piktör.

Gersterné kacagott.

— Látja, engem az Isten küldött maga mellé kismamának. Én is Budapesten voltam most a szüleimnél és haza utazom.

AZ ARANYBORJU A TANUSZÉKBEN

- Nem emlékszem.
- Nem tudom.
- Nem tudok visszaemlékezni.
- Pontosan nem emlékszem.
- Nem tudok felvilágosítást adni.

Kétszáz ilyen feleletet adott a detroiti aranymarha reményteljes ivadéka a szenátusi vizsgáló bizottság előtt a tanuszekben, ahol a detroiti bankbukások és bankmanipulációk ügyében eskü alatt vallatták.

Detroitban nem babra, hanem százezer dollárra játszottak a más pénzével a bankárok és Edsel Ford nemcsak igazgatója, de az igazgatóság külön tanácsbizottságának is tagja volt, ahol a száz milliót felett döntöttek.

És másfél millió ember pénzügyi sorsát, szerencsét vagy szerencsétlenségét döntötték el abban a tanácsban, amelynek Edsel Ford volt talán a leghatalmasabb tagja, amíg a bankokat be nem csukták.

És az aranyborju, akinek egy szava, egy intése százezer dollárt tudott mozgósítani, vagy lefagyasztni, ilyen értelmes, ilyen szép feleleteket adott a szenátusi bizottságnak.

És ezeket a feleleteket is az ügyvédje sugta állandóan a fülébe.

A drága ügyvédje, akinek a jelenléte annyira szükséges a kapitalista kalózok számára, mint a "gorilla" (gunman) a gangszterek és racketeerek számára. Akik nélkül a nagytőkés sehova nem megy, semmit nem mond és semmit nem csinál.

Nekünk nincs jogunk, hogy kétségbevonjuk Edsel Ford őszinteségét.

Nem szabad egy eskü alatt kihallgatott tanu vallomásában kétkelkedni.

Megteszük hát azt a nehéz szíveséget, hogy minden feleletet elhisszük. Hogy "nem tudjuk", hogy "nem emlékszik", hogy "nem tud biztosat felelni."

És ha így van, ha feltesszük, hogy Edsel Ford tényleg semmire nem emlékszik azokból a válságos időköl, amelyek olyan régen, egy-két éve tőke-dinasztiák a sárga földre fektettek, amelyek embermilliókat itéltek éhezésre, akkor döbbenünk meg.

Majd egy szakaszba szállunk s maga le fog fekdüni és kialussza magát, én pedig vigyázok, hogy el ne lopiák. Jó lesz?

— Ah, nagyságos asszonyom, én örökké hálás leszek a kismamához, azért a jólelkű ápolásért, — sóhajtott Gyöző ur és bizonytalan léptekkel indult meg a vasuti kocsi felé.

A szép asszony nevetve és minden zseniorász nélkül karonfogta.

— Na, jöjjön kis haszontalan. Mintha csak az öccsémét látnám. Majd én egy kocsihoz vezetem.

— Kérem, — mondta a piktör magához szorítva az asszonyt, gőmbölyű karját, mintha támaszra volna szüksége, — én most a haza védelmében rugtam be. Kérem, én itt a magyar becsületet védtem és Baróthy is.

— Hát az mitféle jómadár?

Utításra ugy-e? És most itt maradj, mert nem birt az állomásra kijönni?

— Nem, — felelt a festő és igyekezett igen értelmes arcot vágni. Kifeszítette a mellét és gögösen, de nagy fáradsággal mászott fel egy kocsi. Mikor a diványra leült és biztos talajon érezte magát, egészen magához tért.

— Nem kérem. Baróthy csak egy huszárhadnagy, de nagy beutár. Itt szolgát ezek között a szerencsétlen osztrákok között Linchen. Most kérem az ágya alatt alszik a lakásán. Azt mondta, ő bizonyosan tudja, hogy földrengés lesz és ha az ágyra fekszik, ugys csak le fog esni, ennél fogva már jóelőre az ágy alá bujt.

(Folytatjuk)

igazán a kapitalista rendszer szabotálás formájától. Mert ha Edsel Ford olyan buta, hogy a százezer dollár veszedelemes játékokra nem emlékszik, ha olyan buta, hogy egyetlen egyenes kérdésre nem tud egyenesen felelni és amit mond, azt is az ügyvédje sugja a fülébe, akkor átkozott az a kapitalista rendszer, amely kétezer millió dolláros vagyont ad ennek az embernek a kezébe.

Kétezer millió dollár irtóztos nagy hatalom még ebben az országban is, majdnem korlátlan hatalom, majdnem nagyobb, talán nagyobb hatalom, mint amennyit az Egyesült Államok elnökének a kezébe hajlandó ez a nemzet letenni.

Egy kétezermillió dolláros vagygon birtokosa emberszázrezek sorsa felett rendelkezik szinte korlátlan hatalommal. Áldást vagy átkot jelenthet sok-sok százezer

A LOGANI MULATSÁG

Loganban gyakran van magyar mulatság, mert a környék sok bányatelepén majdnem minden éjszakai van osztálya.

De soha még nem volt olyan mulatság, soha nem készültek meg annyian egy-egy magyar összejövetelre, mint a magyar fiatajság báljára.

Január 27-én lesz az ujonak alakult Angol Verhovay Osztályának az első bemutatkozása és ebből a célból nemcsak az Armory Hallt vették ki, hogy a sokaságnak elegendő hely jusson, hanem egy egészen új bandát is szerződtettek, amit a magyarok ott még nem nagyon ismernek.

Jack Emody zenekarát jól ismerik az amerikaiak, de a magyar fiú angol bandáját a magyarok még kevésbé hallották.

Az idős magyarok nagy jóakarattal és szeretettel nézik azt a munkát, amit a fiúk a magyar egyesület felvirágoztatásáért végeznek és elhatározták, hogy aki beteg nem lesz aznap, az mind elmegy a Verhovay ifjúság nagy báljára.

A fiatalok biztosítanak mindenkit, hogy aki elmegy, az nem fogja azt megbánni.

HIMLER MÁRTON A Bányászkonvención

Lapunk szerkesztője természetesen megjelenik az indiana-polisi bányász-konvención, hogy a szervezetben várható kormányzást, a konvenció eseményeinek a hatása alatt, megítélhesse.

A konvenció tapasztalatai fogják véglegesen eldönteni, hogy megindítjuk-e az angol bányászlapot, hogy elkerülhetetlen szüksége lesz-e arra a bányásznak.

Himler a megnyitás napján valószínűleg nem lesz ott, de a második nap már ott lesz és a magyar delegátusok meg fogják találni az újságírók asztalánál.

Marrow reménykedik

John D. Morrow, a Pittsburgh Coal Co. elnöke nagyszerű évet vár 1934-ben.

Mint ahogy a bányatársaságok a NRA alatt sikeresen emelték fel egységesen a szén árát és minthogy a bányászokat kinullázták a törvényből, meg is lehet érteni a Pittsburgh reményességét.

Jó lesz a tavaszi tárgyalásokon észben tartani, hogy a bányabárók mit nyertek és hogy nagyszerű szénét remélnék.

Örülhetnek a Warner bányászok

A Kelet Ohioiban levő Warner bányák munkásai bizonyára örömmel fogadják azt a hírt, hogy Whitney Warner, a bányák feje, Floridába ment egy pár heti pihenésre és üdülésre.

A Crabapple, Redbord, stb. bányák szegény, éhes, öreg bányászai bizonyára dolgoztak annyit az életükben, mint Mr. Warner, de az idén bajosan mennek Floridába pihenni és üdülni.

ALWAYS
Kitchen-Fresh!
KRAFT
Mayonnaise

Velvet-smooth...piquant!
A delicious blend of selected oil, mellow vinegar, choice eggs, rare spices.
Mixed in small batches for perfect flavor.
Delivered fresh to grocers every few days. Try it!

NOW OFFERED AT REDUCED PRICES

LEVELES DOHÁNY
10 font 3 éves, gyöngye érett egerretta burley dohány \$1.65. Tíz font erős, bagózásra vagy pipába való \$1.50. Pipa és papír ingyenes ráadás. Utánvétel küldjük. Akkor fizeti a postát, mikor megkapja.
HICKORY RIDGE FARMS
Dept. M-2. Fulton, Ky.

DR. S. M. SIMONYI
HOLLAND BLDG., Room 208-210
LOGAN, W. VA.
BELGYÓGYÁSZ, SEBÉSZ, NŐI ÉS NEMI BETEGSÉGEKBE SPECIALISTA
Rendel: Kedden, Csütörtökön és Szombaton 10-től este 6-ig

bányák ezentúl a Hannáké lesznek és bár eddig sem volt ott a bányászoknak jó dolguk, most igazán megérdemlik mindenkinek a részvétét.

Két bányatársaságot megbüntettek

Két bányatársaság ellen eljárást indítottak a NRA részéről, mert a code-ot megszegték.

Nem azért indítják az eljárást, mert a code-ot a munkabérek illetőleg szegték meg, mert ilyesmire bizottságot, új bizottságot és harmadszor is bizottságot szoktak kinevezni, hanem azért, mert a szén olcsóbban adták, mint a kerületben a többi bányabárók.

A Riggen Coal Co. Iowában és a Ballard Gerhalt Company Coloradoban szegte meg a törvényt.

A NRA úgy látszik nem tud arról, hogy ezer bányatársaság szegte meg a code-ot és a törvényt, hogy a racketeerekkel kötött szerződésről ne is beszéljünk, mikor a munkabérek nem fizetik meg a munkásnak. Ezekben az esetekben azonban nem sietnek a büntetéssel.

MÉGIS JELENT VALAMIT A JUNI

McVeigh, Ky. A bányászok be vannak szervezve és bár a szervezet a vidéken még nem nagyon erős, valami eredményt mégis tudnak a bányászok mutatni.

Száznegyvennégy embert le akartak fizetni a telepen, de a bányászok közbe léptek és egy napi pihenés után a letett bajtársak visszakapták a munkát.

Mint ahogy most ennek következtében ketten dolgoznak egy pihenés, a társaságtól azt kérték, hogy nyissák meg a lezárt bányát és osszák szét az embereket megfelelően, amit meg is ígértek.

MULATSÁGOK

(Minden egylet bál hirdetését ingyen közöljük a rovatban, mely egy-egy Magyar Bányászlap nyomdájában készített a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

A Verhovay Segély Egyesület 248-ik fiókja és a Bridgeporti Szövetség 373-ik fiókja, valamint a Munkás Betegsegélyző Szövetség 87-ik fiókja és a Loganvidéki Magyar Társaskör 1934 február 10-én nagyszabású közös farsangi bált rendeznek Loganban a Colonial Hotel tánctermeiben. A nagysikerűnek ígérkező mulatságon lesz brügő temetés és kísorsolásra kerül egy magyar szekér. Minden logani és környékbeli magyar testvért tisztelettel meghív a rendezőség.

Külön érdekessége lesz a mulatságnak, hogy a zenét Brenkács János és rádió zenekara fogja szolgáltatni. Hűsítő italokról és izletes harapnivalókról gondoskodik van. Belépő jegy férfiaknak 75c, nőknek 25c. — Aki egy minden tekintetben kellemes mulatságon akar részt venni, ne mulassza el ezt a mulatságot. — Kezdeté este 6 órakor. Vége — soha.

THE HARBOR STATE BANK
ALAPITOTTA:
KISS EMIL
FOURTH AVE. at S. ST.
NEW YORK

Betőtekre kamatot fizetünk
PÉNZKÜLDÉS
HÁJÓJEGYEK
HAZAI KÖZLEKEDÉSI ÜGYEK

ÜZENETEK

Gorombei Gábor, Springdale. A kéredezett cím: Box 34, Lundale, W. Va.

Fehér G. Wildwood. Az Egyesült Államok is szállított árut Oroszországba, a Sovjet is szállított árut az Egyesült Államokba évek óta. Manganest, keményszenet, fát, lent, kaviárt és kézi ipari termékeket öt-hat éve egyre nagyobb mennyiségben hoztak ide Oroszországból.

Konkoly Jánosné. Hálás köszönet. Jobb világ jön.

Kocsis Sándor, Fairview, Türelm. testvér. Tudom, hogy nehéz a várás, de a keményszen-ügyek rendezve lesznek ebben az évben.

Andó István, Nettleton, Pa. Ismerjük a helyzetet testvér, lesz jobban is.

Bodis Géza, Yatesboro. Szíves elnézés. Utána küldtük. Szíves üdvözet.

Horváth István, Kenelworth. Tudjuk, testvér. Ez az esztendő jobb lesz.

Molnár Gyula, Fairport-Harbor, Ohio. Köszönet. Türelm. Jobb világ jön.

Horváth Mihály, Tiltonsville. Köszönet, testvér.

Dolhay Dániel. Örülünk, hogy egyelőre meg vannak. Biztos, hogy ez az év jobb lesz a farmernak. Kitartás.

Pucskos József. Köszönet, testvér.

Muris József, Massillon. Köszönet és dupla köszönet az új előfizetért.

Halász Dániel, McVeigh. Köszönet, testvér. Ha bírjuk, meg csináljuk.

Kopasz János, Granttown. Szíves elnézés. Rendbe hoztuk.

Dudash János, Fairview. Nem sokára rend lesz azon a vidéken. Türelm. testvér. Köszönet.

Erjavec János. Köszönet. Ismerjük az ottani helyzetet és mi is azt kívánjuk, hogy szabadítsa meg az Isten Bittneről a szénbányászt.

Mogyorosi Lajos. Rendbe hoztuk, testvér. Szíves elnézés.

Iván Imre, Merrimac. Köszönet. Ha bírjuk, megcsináljuk. — "Department of Justice", a másik "Department of Labor", Washington, D. C. Közelebbi cím nem kell. Semmiféle más megszólítás, mint "Gentlemen".

Szepey János, Dehue. Rendbe hoztuk. Elküldtük. Bocsánatot kérünk.

Bényi Pál. Megcseréltük és a naptárt elküldtük.

Steve, Monaville. We have corrected exp. date for Mr. Suranyi. Thanks, Son.

Coloman Orosz. Kulpmont. Money received. Thanks, Son.

Bodi András, Greensboro. Köszönet, testvér.

Soltész András, So. Browns-ville. Testvér, mindenkinek elküldtük, aki legalább egy levelező lapot írt érte, ha érdekelte.

Hegedüs István, Richeyville. Köszönet, testvér. Reméljük hamarosan és teljesen felgyógyul.

Margaret Kovach, Yatesboro. Thanks for both, the money and the letter.

Makranczy Dániel. Köszönet. Kitartás, testvér. Az a fő, hogy lokál van, megerősödünk mindefelé és előbb-utóbb behódolnak a társaságnak a törvénynek.

Pogány József, Isabel. Köszönet és szíves üdvözlés.

Chapo János. Szíves elnézés. Elküldtük.

Mrs. Mary Bakosi. Hálás köszönet. Megindítottuk wheat.

Gergely Jánosné, Wheatland. Érdekes levelét továbbítottuk Gondos urnak is.

Kállay József, Rossiter, Pa. Ha elolvassa a Bányásznaptárban "Volt egy hazánk"-at, akkor látni fogja, hogy Hartley József neve nincs elfelejtve nálunk sem. Köszönet a levélért.

Lantos Sándor, Greensboro. Testvérek, Pálalvy azt kérte, hogy AKI TEHETI, az fizesse. Persze, hogy elküldtük.

Mindenkinek, Mindenhol. Aki teheti és aki hátralekban van, le-

A METROPOLITAN JANUÁR 20-ÁN A "DON GIOVANNI" OPERÁT BROADCASTOLJA

"Don Giovanni", Mozart népszerű olasz operája lesz broadcastolva szombaton, január hó 20-án délután 1:55-kor (Eastern time) a NBC WEAF-WJZ teljes hálózaton. Rose Ponselle, Tito Shipa, Ezio Pinza és Maria Mueller éneklék a főszerepeket.

Az opera, amely 1:55-től körülbelül 5:15-ig lesz broadcastolva, az American Tobacco Co. jóvoltából kerül a rádióba. Tullia Serafin vezet és John B. Kennedy valamint Milton Cross beszélnek a szünetek alatt. Az opera szereplői a következők:

Don Giovanni — Ezio Pinza, bass
Donna Anna — Rosa Ponselle, soprán
Il Commendatore — Emanuel List, bass
Don Octavio — Tito Schipa, tenor
Donna Elvira — Maria Mueller, soprán
Zerlina — Edith Fleischer, soprán
Leporello — Virgilio Lazzari, bass
Masetto — Louis D'Angelo, bariton

A "Don Giovanni" szövege.
Első felvonás. Donna Anna apját, a kormányzót leszúrja Don Giovanni, miután megkísérli a leány elcsábítását. Elmenekül, mielőtt felismerik. Octavio, a völgyéne hosszút esküdik. (Színváltás.) Don Giovanni találkozik a placon Elvirával, akit már előbb elcsábított. Nem ismeri fel és megpróbál vele kikezdeni. Csakham észreveszi a tévedést és szolgáját, Leporellót lökve maga elé, elsiel. Elvira is bosszut esküdik.

Nemsokára egy lakodalmi menet közeledik. A menyasszony kérésére Don Giovanni elhatározza, hogy a völgyéne, a féltékeny Masettot elteszi az útból. Mikor egyedül marad a menyasszonnyal, Zerline-el, szerelmi ajánlatot tesz neki. Erre érkezik meg Elvira, Anna és Octavio. Anna gyanítja, hogy apját Don Giovanni ölte meg.

A lakodalamban Don Giovanni megint el akarja csábítani Zerline-t s mikor rajtacsípi, Leporellot vádolja. Mikor látja, hogy nem hisznek neki, kardjával kivágja magát és kastélyába menekül.

Második felvonás. Don Giovanni éjjeli zenét ad Elvirának, mikor rajta csipi Masetto és barátai. Összeveszi Masettot és elmenekül. (Színváltás.) Elvira szobájában Octavio, Anna, Masetto és Zerline rátalálnak Leporellora, aki Don Giovanni maszkjába és ruhájába van öltözve. Leporello kimagyarázza, hogy rákényszerítette ura a cserébe és így Don Giovanniát vádolja a kormányzó meggyilkolásával. (Színváltás.) Leporello egy temetőben elbeszéli Don Giovanniak, hogy mi történt. A kormányzó egy közeli szobra csöndre inti Don Giovanniát, aki azonban merészen meghívja a kormányzó alakját ebédre, amit az elfogad. (Színváltás.) Octavio kegyetlenséggel vádolja Donna Annát, amiért halogatja az esküvőt. (Színváltás.) Don Giovanni szobájában. Elvira megbánást és vezeklést ajánl Don Giovanniak, amit az megígér. Erre közeledik a meggyilkolt kormányzó alakja és átkot szór a gyilkos fejére s eltűnik a föld alá. Erre a pokol tüze tör ki, amely megemészti a libertin gyilkost.

A VALLEY CAMP Bányászai A Bányászokért

A Valley Camp Coal Co. Moundsville melletti bányájában az éjjeli munkásokkal tudatták, hogy a tavaszig nem lesz rájuk szükség, mehetnek akár legelni, akár koldulni.

A U. M. W. 6271 számú szervezete azonban közbelépett, hogy jelenleg új deal van a bányákban és megszavazták, hogy a fejevetszítésre ítélt testvérekkel az amugy is sovány és kis darab kenyert megosztják.

Igy most minden három munkanaphól egyet átnadnak azoknak, akikről a társaság a munkát megvonta. Igaz, hogy se az egyiknek, se a másiknak nincs elegendő keresete, hogy a családjáról rendszeren gondoskodhasson, de legalább senkinek nem kellett elmenni koldulni.

Ha a bányabárók is olyan jó barátai lennének a munkásnak, akkor kevesebb lenne a nyomorúság a bányákban.

gyen szíves valamit törleszteni az újságra. — Aki pénzt küld be előfizetésre, legyen szíves a címszalagját figyelni és ha a második héten nincs kijavítva a leírást, szíveskedjék a tévedésre a figyelmünket felhívni. — Már nincs sok naptár, aki tehát számot tart rá, az lehetőleg azonnal írjon érte.

TÁRKÁNYI ISTVÁN

akit a magyar bányászok nemcsak megvédelmeztek, hanem szerénysége folytán még is szerettek, munkája közben előfizetéseket szerz fel a Bányászlapra Logan vidékén.

Természetesen Steve fel van hatalmazva ezt az újságot mindenben képviselni, a lap számára pénzt venni fel s arra kéri a bányászokat, hogy támogassák Tárkányit a jóakaratu munkájában.

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA
Dasupin Mihály, Masontown, W. Va.
Dobos István, Kimball, W. Va.
Domokos Mózes, Prenter, W. Va.
Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va.
Kish András, Brady, Booth Everettsville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va.
Kocsis György, Chattoir, W. Va.
Kreizer István, Morgantown és vidéke.
Lányi József, Red Dragon, W. Va.
Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va.
Magyar András, Skelton, W. Va.
Margóci Imre, Lundale, W. Va.
Mojzer János, McMechen, W. Va.
Opoczki György, Lobata, W. Va.
Panyi Antal, Rosemont, W. Va.
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Pongrácz József, Nellis, W. Va.
Révész István, Galloway, W. Va.
Sitku István, Williamson, W. Va.
Tóth Ignác, Widen, W. Va.
Vesprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA
Julius Bakos, La Belle, Pa.
Barcz János, Lemont Furnace, Pa.
Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Pa.
Bodis Géza, Yatesboro, Pa.
Bozsnayk József, Rossiter, Pa.
Csányi József, Kent, Clune, Pa.
Csatári Ferenc, Bainford, Pa.
Csordás István, Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Fejes István, Brownsville, Pa.
Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
Fekete József, Kingdon, Pa.
Gara Béla, Uniontown, Pa.
Gyürk Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.

Ij. Hadar Béni, McKeesport, Pa.
Hajdu János, Pricedale, Pa.
János Mihály, Richeyville, Pa.
Király György, Russellton, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mészár Sándor, New-Salem, Pa.
Mikis István, Greensboro, Pa.
Molnár András, Van Meter, Pa.
Nagy József, Marsteller, Pa.
Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Keiser, Pa.
Sebestény Vince, Lucerne Mines, Pa.
Sipos Gyula, Homer City, Pa.
Sütő János, Windber, Pa.
Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa.
Szilgyártó Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén.
Takács János, Vintondale, Pa.
Varga István, Latrobe, Pa.

OHIO
Ersek József, Ramsey, O.
Bolyki János, Toledo, O.
Péterfy Lajos, Columbus, O.
Pásztor János, Tiltonsville és vidéke.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Kovács Ferenc, Murray City, O.
Molnár József, Glouster, O.
Rezes János, Corning, O.
Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke.
Rimar András, Warren, O.
Tótván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS
Árvai András, Zeigler, Ill.
Fűrjes Ágoston, Orient, Ill.
Gall Lajos, Harrisburg, Ill.
Németh Ferenc, Springfield, Ill.
Ontko István, Edwardsville, Ill.
Ronce Péter, Divernon, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK
Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY
Kabai János, Majestic, Ky.
Tárkányi Gábor, Beauty, Ky.
Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY
Paul András, Carteret, N. J.
Dasupin Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA
Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind.
Simon Sándor, Bicknell, Ind.
Tódr Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA
Ij. Dobos András, Pocahontas, Va.
Bodor József, Danta, Va.
MICHIGAN
Trimal József, Detroit, Mich.

FOGYTÁN A NAPTÁR. TESTVÉREK

A Magyar Bányásznaptárból már nem sok van és két hét alatt valószínűleg mind elfogy.

Aki tehát meg akarja kapni a naptárt, az legyen szíves lehetőleg azonnal intézkedni s akinek nem jut, az ne okoljon bennünket.

Sajnos, minden előfizetőnek nem jut majd naptár s így azok kapnak, akik előbb beküldik a szállítási költséget.

Azért nem jut mindenkinek naptár, testvérek, mert azt mi nyomni kezdtük még augusztusban és a fele már ki volt nyomva, mikor ezerkétzszázal több új előfizetőt kaptunk, szeptember és október folyamán.

Akiknek nem fog naptár jutni, azoknak igyekezni fogunk valami más naptárt küldeni, de egy pár száz még van, és aki igyekszik, az még Bányásznaptárt fog kapni.

AZ ÚJ VEZÉREK A CHECK-OFF ELLEN

Az Anthracite Miners új vezetőit is bevették a sztrájk-követelésekbe, hogy ne legyen check-off a bányáknál.

Ezt az ostobaságot azért kérik, mert a check-off révén a U. M. W. olyan erős, hogy azt megdönteni nem tudják.

Check-off nélkül nem lehet elképzelni, hogy a szervezet kiépül és hogy azzal ne lehessen visszaélni, arra nézve lehet orvososságot találni.

Tessék a U. M. W. szabályait megváltoztatni, hogy a check-offot a lokálok kollektálják és onnan küldjék a kerületbe ami a kerületi és központi irodáknak jár.

Ez sokkal egyszerűbb, mint a külön-külön való kollektálás, a mely soha nem fogja lehetővé tenni, hogy száz százalékos legyen a bányász-szervezet az országban.

MÉG MOST VIZSGÁLNAK

A NRA labor boardja elrendelte szombaton, hogy az általa kiküldött vizsgáló bizottság nyujtsa be a jelentését egy "keményszen egyeztető bizottságnak", amely minden panaszt megvizsgáljon és minden lehetőség szerint rendesen elintézzzen.

Ha nem lenne olyan gyalázatosan és vérlázítóan szomorú, akkor röhögni lehetne ezen a farizeus nagyképűségen, amely még újabb bizottságot, újabb vizsgálatot, újabb döntést ígér azoknak a szegény bányászoknak, akik megtanulták az új dealben, hogy az a "run around".

"My Old Kentucky Home..."

Larkin Baker-t elfogták és tízezer dollár bail alatt tartják fogva a Bell County börtönben, mert két dinamit merényletet követett el egymásután a U. M. W. szervezője ellen.

Mit gondolnak a bányászok, hogy miféle érdeke van ennek az embernek a U. M. W. szervezőjét felrobbantani és kik adhatták a dinamitot, meg a védőügyvédet a számára?

JOGOS KÖVETELÉS

Takarodjanak a juni tisztviselők a labor-boardokból

Pennsylvania sok lakója arra utasította a delegátusait, hogy a bányászkonvención a szervezeti tisztviselőknek a labor boardokból való azonnali távozását követeljék.

Mondják ki, hogy amelyek tisztviselő ilyen természetű kormánydzsábot vállal, annak azonnal szűnjék meg a szervezetben a tisztsége.

Az első pillanatra helyesnek látszott, hogy a szervezet a labor-boardokban képviselve legyen, de csakhamar tapasztalták a bányászok, hogy ez mit jelent. Még jobban megerősítette a szervezetben a basák uralmát.

A munkás panaszok és fellebbezések ugyanis a boardok elé kerülnek, amelyekben a Greenek meg a Lewisok ülnek és természetesen, hogy ott mindig az esetleg joggal lázadó munkások ellen döntenek.

Két széken nem lehet ülni, két urat nem lehet szolgálni.

Aki nem elégszik meg annyi munkával, amit a bányászok szolgálatá adni tud a számára, az takarodjék a szervezeti tisztségéből.

UTAHBAN MÉG SZTRÁJKOLNAK

Utahban a U. M. W. tagjai dolgoznak, a National Miners Union tagjai sztrájkolnak.

De a munkában levő bányászok éppen úgy el vannak keseredve, mint akik sztrájkolnak, mert a szerződés az érvényben volt béreket levágta.

A farkasszemét néző két tábor gyilkos gyűlölettel néz egymásra és Carbon szénmezőin állandóan a gyűlölet kirobbanásától rettegnék.

Az a szomorú, hogy a szakadás a harcos bányászokat kivitte a U. M. W.-ből, pedig ott szükség lenne minden küzdő bányászra, hogy azt az Augius istállót kitisztítsák.

ILLINOISBAN MÉG NINCS DÖNTÉS

A NRA kerületi labor boardja a kihallgatásait befejezte, de még nem döntött arra nézve, hogy mi lesz Saline Countyban a Peabody bányákkal?

A Peabody dinasztia természetesen ragaszkodik hozzá, hogy csak U. M. W. tagokkal dolgozzat, míg a NRA 7-ik paragrafusa szabad választást enged a szervezetet illetőleg a munkásnak.

A board a kihallgatás alatt részrehajlást tanúsított és a progressivok attól félnek, hogy a döntés ellenük szól, amely esetben természetesen tovább folyik a sztrájk és a picketelés a megyében.

Gyarapodnak a Hanna bányák